

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SPALIO – OCTOBER 22, 2015 • Vol. CVI Nr. 124 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-21-15

ŠIAME NUMERYJE:

Nauja šokių grupė
Atlantoje – 4 psl.

Gintaro-Ažuolo
mokykla 2015 – 6 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iš k.: LR gen. konsulas Marijus Gudynas su žmona Gintarija, amb. Rolandas Kriščiūnas, Eileen Mackevich, Reid Chambers, Irena Brokas-Chambers, Stanley Balzekas Jr. ir Elli Katauskas. Jono Kuprio nuotr.

Iškilminga Balzeko muziejaus metinė šventė „Metų moters“ žymeniu apdovanota Irena Brokas-Chambers

RIMAS ČERNIUS

Spalio 17-tosios vakare į Balzeko lietuvių kultūros muziejų ypatingam pokyliui rinkosi gausūs svečiai. Muziejuje vyko metinė šventė, kurios metu parodos „No Home To Go To“ kuratorė Irena Brokas-Chambers apdovanota „2015 Woman of the year“ žymeniu.

Šventė prasidėjo muziejaus trečiame aukšte, kur dalyviai galėjo apžiūrėti atnaujintą Irenos Brokas-Chambers paruoštą parodą „No Home To Go To“. Paroda vaizdžiai atpasakoja daugelio lietuvių, latvių ir estų, palikusių savo tėvynės Antrajam pasauliniam karui besibaigiant, pergyvenimus. Paroda papildyta, pagražinta. Įėjus į parodos salę, į akis krenta lagaminų bokštas – jį ga-

lėjai matyti ir prieš metus. Tik šiemet prie lagaminų atsirado didžiulė nuotrauka, kurioje matyti būrys savo tėvynę palikusių išvietintų žmonių. Nuotrauka vaizdžiai primena, kad kiekvieną lagaminą nešė žmogus – besitraukdamas į Vakarus, sukrovęs į jį ne tik reikalingiausius reikmenis, bet ir brangius savo tėvynės prisiminimus. Ypatinę lagaminų reikšmę pabrėžė Balzeko muziejaus genealogijos skyriaus direktorė Karilė Vaitkutė, atidarant atnaujintą parodą tarusi įvadinį žodį. Ji paminėjo kelis išeivių iš Lietuvos atgabentus daiktus, tarp jų ir vieno lietuvio medinį lagaminą. Tas lagaminas tėvynę palikusiam lietuviui buvo svarbus ne vien todėl, kad į jį jis galėjo sukrauti pragyvenimui reikalingiausius daiktus. Jis buvo svarbus ir todėl, kad pagamintas iš lietuviškos medienos. Tas lagaminas buvo išsaugotas, nes jo savininkui jis reiškė konkretų ryšį su tėvyne Lietuva. – 3 psl.

Aplinka jį sukūrė universalium žmogumi

Pokalbis su kunigu Liudu Miliausku jo tarnystės Tėviškės parapijoje dešimtmečio proga

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Jis – pamario vaikas. Gimė 1978 m. gegužės 8 d. Vainuto kaime Šilutės rajone – „tarp Mažosios ir Didžiosios Lietuvos“. Augo dar sovietmetyje, tad „paragavo“ sovietinio auklėjimo. Gyveno vieniemyje ir nuo vaikystės jam nesvetimi įvairiausi fiziniai darbai – „šiandieną, ko gero, nėra tokio darbo, kuris mane nustebintų“. Gali tą pačią dieną ir ūkyje padirbėti, ir paskaitą skaityti, ir pamaldas vesti. Aplinka jį sukūrė universalium žmogumi. Vaikystė ir paauglystė prabėgo dirbant ūkyje be didesnių pramogų – nebuvo nei atostogų, nei stovyklų. Šešiolikos gavo pasą ir kartais ištrūkdavo iš Lietuvos – „pradėjo susipažinti su pasauliu“. Vasaras praleisdavo Vokietijoje, užsidirbdamas pinigų žuvies fermoje. 1996 m. pavasarį baigė Vainuto vidurinę mokyklą ir tą pačių metų rudenį įstojo į Klaipėdos universiteto evangeliškosios teologijos katedrą. Jau pirmaisiais studijų metais pradėjo talkinti kunigui Dariui Petkūnui Priekulės, Kretingos, Palangos, Katyčių, Natkiškių parapijose. Būdamas aštuoniolikos jau sakė savo pirmuosius pamokslus. Daug dirbo su jaunimu. Norėdamas prie jų priartėti, išmoko porą akordų ir pradėjo su gitara barškinti naujesnes giesmes, labiau priimtinas jaunimui. Tokiu būdu ir pats artimiau susipažino su muzika. Mokykloje vedavo diskotekas. Kitiems tai atrodė nesuderinama – religingas jaunuolis ir „pigi“ šokių muzika! Bet jis pats tvirtino žinąs kur, kas ir koku laiku yra tinkama – 7 psl.

Kun. Liudas Miliauskas

Iš tiesų, tas, kuris nebrangina gyvenimo, nėra jo vertas – Leonardo da Vinci

Kryptis – Europa

Su amerikiečiais tartasi dėl bendradarbiavimo mokslinių tyrimų srityje

Delegacijos susitikimas su IIT prorektore Frances Bronet (d.).

Lietuvos stendas konferencijoje „Destination Europe“.

Šių metų spalio 16–17 d. Lietuvos Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA), Kauno technologijos, Lietuvos sveikatos mokslų ir Vilniaus Gedimino technikos universitetų atstovai dalyvavo Čikagoje Europos Komisijos surengtame forume „Destination Europe“. Renginio tikslas – užmegzti glaudesnius ryšius tarp Europos Sąjungos šalių ir JAV mokslo bei mokslinių tyrimų institucijų, pakviesti JAV mokslininkus prisijungti įgyvendinant ES Horizon 2020 programos projektus, ieškoti dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo galimybių. Konferencijos dalyviams MITA direktorius Arūnas Karlonas pristatė Lietuvos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (technologinės) plėtros ir inovacijų galimybes, dalyvavo diskusijoje, atsakė į konferencijos dalyvių klausimus. Renginyje buvo įrengtas lietuviškas stendas, kuriame besidomintys rado išsamios informacijos apie Lietuvoje vykdomas programas, mezgė ryšius su Lietuvos universitetų atstovais, tarėsi dėl galimo bendradarbiavimo.

Vizito Čikagoje metu Lietuvos švietimo ir mokslo viceministrės Svetlanos Kauzonienės bei LR prezidentės patarėjos Saulės Mačiukaitės-Žvinienės vadovaujamai delegacijai, Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje surengė atskirą susitikimą su Čikagos verslo asocijuotų struktūrų bei įmonių atstovais pavadintą „Atviras Lietuvos mokslo ir inovacijų tinklas – mūsų kompetencija jūsų verslui“ („Open R&D Lithuania” – Our Competence to Your Business). Susitikimo dalyviai išgirdo apie Lietuvos universitetų vykdomą mokslinę veiklą bei technologijų parkus, diskutavo, kaip Lietuvos mokslinių tyrimų centrai galėtų teikti paslaugas suinteresuotoms JAV įmonėms ir kaip JAV mokslo institucijos gali padėti Lietuvos verslui išsivystinti globalioje ekonomikoje. Diskusijos dalyviams pristatytos Lietuvos Vyriausybės iniciatyvos, skirtos mokslo ir inovacijų komercializacijai. Renginio dalyviai taip pat ragavo iš Lietuvos į JAV eksportuojamų lietuviškų gaminių.

Vizito Čikagoje metu Lietuvos delegacija taip pat lankėsi Illinois Institute of Technology (IIT), kur susitiko su instituto vadovybe, aptarė tarpuniversite-

tinio Lietuvos ir JAV bendradarbiavimo galimybes. Ypač teigiamai susitikimo dalyviai įvertino kartu su IIT vykdomą Lietuvos startuolių pateikimo rinkai stažuočių programą. Lietuvos pusė informavo, kad kitais metais šioje programoje dalyvaujančių Lietuvos startuolių skaičių planuojama išplėsti daugiau nei dvigubai. Taip pat aplankytas jau ne viena pasaulyje žinoma ir sėkmingą verslą padėjęs sukurti Čikagos mokslo technologijų inkubatorius „1871“. Domėtasi ir diskutuota, kaip panaši patirtis gali būti pritaikyta Lietuvoje.

Lietuvai jau keletą metų aktyviai diskutuojant apie mokslo muziejaus poreikį Valstybės pareigūnės susitiko su Čikagos Mokslo ir pramonės muziejaus viceprezidente, kuri detalai papasakojo apie muziejaus įkūrimą, plėtrą, vykdomas švietimo programas, rengiamas parodas ir kita. Čikagoje jau daugiau nei 80 metų veikiančio ir ne tik šio miesto, bet ir platesnio regiono jaunimą mokslo pažanga domėtis skatinančio, muziejaus vadovai prizažėdė visokeriopai padėti Lietuvai, jei bus apsispręsta įkurti panašų muziejų.

Generalinio konsulato Čikagoje info

Lietuvos delegacija IIT. Pirmas iš kairės – LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas.

A. Vertelkaitės nuotraukos

www.facebook.com/draugolaikrastis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Iškilminga Balzeko muziejaus metinė šventė

Atkelta iš 1 psl.

Apžiūrėję parodą, svečiai perėjo į Gintaro pokylių salę, kur vyko pagrindinė šventės programa. Sigita Balzekienė pristatė garbės svečius: parodos kuratorę Ireną Brokas-Chambers su šeima, Lietuvos Respublikos generalinį konsulą Čikagoje Mariją Gudyną su žmona ir pirmą kartą Čikagą aplankiusį naująjį Lietuvos Respublikos ambasadorių JAV ir Meksikai Rolandą Kriščiūną. Programą vedė Eileen Mackevich, uoli Balzeko muziejaus darbuotoja, kuri 2007 metais taip pat buvo paskelbta iškiliaja moterimi. Savo kalboje Eileen Mackevich pastebėjo, kad lietuvių išeivių istorija yra svarbi pamoka visiems, ypač dabar, kada Europa svarsto, kaip elgtis su gausiais iš Sirijos bėgančiais imigrantais.

Programa prasidėjo trumpu teatro grupės „Žaltvykslė“, vadovaujamos Ilonos Čiapaitės, vaidinimu – „Čemodano istorija“. Vaidino Monika Adomaitytė, Neringa Aleksonis, Greta Germanaitė-Umbbrasienė, Danguolė Jonaitienė, Alvidas Jonaitis, Linas Umbrašas ir Arūnas Žentikas. Vaidinimas sukurtas pagal į knygą „Manėm, kad greit grįšim“ sudėtus pokalbius su į Vakarus pasitraukusiais lietuviais. Viena iš knygos sudarytojų Dalia Anyšienė prieš vaidinimą šventės dalyviams paaiškino, kad bus vaidinamos labai sutrumpintos ištraukos iš knygoje išspausdintų pokalbių. Tačiau ji pabrėžė, kad tai tikros žmonių istorijos – ne fantazija.

Meninei daliai pasibaigus, Joseph Katauskas, Jr. sukalbėjo maldą ir šventės dalyviai galėjo pasidžiaugti gardžia vakariene. Po vakarienės prasidėjo oficialioji programos dalis. Balzeko muziejaus direktorė Elli Katauskas pristatė šventės dalyviams „Metų moters“ titulą pelniusią Ireną Brokas-Chambers. Elli Katauskas pabrėžė Irenos Brokas-Chambers didelę patirtį muziejinių parodų ruošime ir jos ypatingai kruopštų ir išradinę darbą ruošiant parodą „No Home To Go To“.

Labai šiltai šventės dalyviai sutiko iš Washingtono atvykusią šventės „kaltininkę“ Ireną Brokas-Chambers. Padėkodama Balzeko muziejui už suteiktą žymenį, ji pasidžiaugė „No Home To Go To“ paroda ir paaiškino jos svarbą. Dirbdama Kongreso bibliotekoje Washingtone, Irena Brokas-Chambers amerikiečiams yra suruošusi daug parodų. Kai kurios jų apie žymius asmenis – Amerikos prezidentus, pasižymėjusius mokslininkus. Tačiau ši Balzeko muziejuje suruošta paroda kuratorei buvo ypatingai svarbi, nes paroda atpasakoja paprastų žmonių istorijas. Anot kuratorės, labai svarbu, kad tos lietuvių, latvių ir estų išvietintų žmonių istorijos nebūtų užmirštos. Irena Brokas-Chambers išskyrė kelis parodos eksponatus, kurie ją ypatingai paveikė. Ji paminėjo estų vaikų, pasipuošusių Sutvirtinimo sakramento priėmimo apeigoms, nuotrauką. Berniukai – juodomis eilutėmis, mergaitės – baltomis suknelėmis. Tačiau pasirodo, kad berniukų eilutės buvo pasiskolintos iš policininkų, dirbančių tremtinių stovyklose Vokietijoje, o mergaičių suknelės pasiūtos iš parašutams skirtos medžiagos. Tokiomis detalėmis vaizdžiai atskleidžiama išvietintų pabaltiečių stovyklinio gyvenimo realybė. Kuratorė padėkojo visiems prisidėjusiems prie atnaujintos parodos ruošos ir ypač pažymėjo parodos dizainerį – Bob Riggs. Savo žodį

Muziejaus prezidentas Stanley Balzekas Jr. įteikia Irenai Brokas-Chambers „Metų moters“ taurę.

Atnaujintoje parodoje prie lagaminų atsirado ir didžiulė nuotrauka, kurioje matyti būrys savo Tėvynę paliekančių žmonių.

Irena Brokas-Chambers jautriai užbaigė padeklamuodama savo tėvelio mėgiamos dainos „Kaip aras pašautas“ žodžius. Taip primindama, kad ir pati su savo tėveliais bei sesutėmis išgyveno tremtinių dalį.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus prezidentas Stanley Balzekas Jr. įteikė Irenai Brokas-Chambers 2015 m. „Metų moters“ žymenį (2015 Woman of the Year). Pirmasis sveikintojas buvo taipogi iš Washingtono atvykęs naujasis Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV ir Meksikai Rolandas Kriščiūnas. Jis pasidžiaugė pagaliau at-

vykęs į Čikagą, kur spėjo aplankyti li-tuanistines mokyklas, mažąją kryžių kalną ir laikraščio „Draugas“ redakciją. Ambasadorius pažadėjo dažniau lankytis Čikagoje. Diplomatas labai teigiamai įvertino „No Home To Go To“ parodą ir prisipažino, kad dar ne taip seniai nežinojo žodžio „dypukas“. Ambasadoriaus nuomone, ši paroda labai svarbi, nes būtina prisiminti karo suluošintų žmonių gyvenimų istorijas, kad XX amžiaus tragedijos daugiau nesikartotų. Tą pačią mintį pabrėžė ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Pa-

sveikindamas kuratorę Ireną Brokas-Chambers, konsulas perspėjo, kad istorija pasikartos, jeigu nesugebėsime iš jos pasimokyti. Jis padėkojo Irenai Brokas-Chambers, kad ji šia paroda atskleidė ar leido iš naujo išgyventi išvietintų lietuvių istoriją. Konsulas išreiškė viltį, kad parodą pamatys daug žmonių įvairiose vietovėse ir iš jos galės pasimokyti Amerikos moksleiviai.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktorė Rita Janz su šventės dalyviais pasidalino muziejaus ateities planais. Kitais metais Balzeko muziejus švęs įkūrimo 50-ties metų sukaktį. Ta proga muziejus ruošia sukaktuvinį leidinį ir sukaktuvinę parodą, kurią rengiant talkininkauti sutiko Irena Brokas-Chambers. 2018 metais ruošiamasi švęsti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 100 metų sukaktį. Balzeko muziejus planuoja ta proga paruošti parodą, kurioje bus atskleistas Amerikos lietuvių įnašas į Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą. Taip pat Balzeko muziejus stengiasi parodą „No Home To Go To“ parodyti New York – New Yorko bibliotekoje ir Jungtinėje Tautose.

Paskutinį žodį tarė muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, Jr. Jis su viltimi ir pasitenkinimu žvelgė į muziejus ateitį ir kvietė šventės dalyvius po rimtų kalbų linksmai pabendrauti ir pasidžiaugti šokių muzika.

Atidarant atnaujinta parodą „No Home To Go To“ įvadinį žodį tarė muziejaus geneologijos skyriaus direktorė Karilė Vaitkutė.

Meninę programą atliko „Žaltvykslės“ teatro aktoriai, suvaidinę ištraukas iš knygos „Manėm, kad greit grįšim“.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Atlantoje susibūrė nauja tautinių šokių grupė – „Jievaras“

„Jievaro“ merginos pasidabino naujais tautiniais sijonais.

Giedrius Stankevičiaus nuotr.

Su puikios komandos pagalba „Jievaras“ jau turi tautines juostas.

GIEDRIUS STANKEVIČIUS

Artėjant kitų metų vasaros Šokių šventei Baltimorėje, lietuvių bendruomenės imasi iniciatyvos suburti lietuvių liaudies šokių mėgėjus bendram tikslui ir jau dabar pradeda ruošti kitų metų šventei. Viena jauniausių kolektyvų, Atlantos lietuvių „Jievaras“ (Georgia valstijoje), susibūrė tik vasaros pabaigoje, tačiau energijos kupini vadovai ir šokėjai žengia šimtamylius žingsnius tikslo link. Kaip patys grupės nariai juokauja, jie jau užsiregistravo dalyvauti šventėje, tad kelio atgal nebėra. „Jievaras“ taip pat tikisi puoselėti ir skleisti lietuviškos kultūros paveldą bei įkvėpti dar daugiau energijos Atlantoje organizuojamiems lietuvių renginiams.

Mintis kurti tautinių šokių grupę kilo gana seniai, dar prieš 2012 metų Bostono Šokių šventę, bet tada nebuvo pakankamai entuziastingų žmonių ir likome nieko nepešę. Į šventę nuvykome kaip žiūrovai ir tuo noru užsidegėme dar labiau. Po šių metų vasaros Dainų šventės Čikagoje, kurioje irgi dalyvavome kaip žiūrovai, tvirtai nusprendėme, kad į Baltimorės Šokių šventę atvažiuosime kaip dalyviai. Prie šio apsisprendimo prisidėjo ir mus labai morališkai palaikė Čikagos „Grandies“ vadovas Gintaras Grinkevičius ir Clevelando „Švyturio“ vadovė Aušra Širvinskienė. Su Gintaru mes asmeniškai pažįstami seniai, jis dar Lietuvoje mane mokė choreografijos paslapčių Mažeikių choreografijos mokykloje, o su Aušra susipažinome Čikagoje per Dainų šventę.

Atlantos „Jievarui“ vadovauju aš, Giedrius Stankevičius, su žmonos Šarūnės pagalba. Abu šokome tautinius šokius nuo mažų dienų – ji Kauno „Malūnėlyje“, o aš – Mažeikių „Kaušutyje“. Liki mas taip lėmė, kad susitikome ir susipažinome dainų ir šokių ansamblyje „Rasa“ Kaune.

Pirmoji „Jievaro“ repeticija rugsėjį buvo labai vaisinga – sugebėjome išmokyti šoki „Jievaro tiltas“, kuris bus mūsų vizitinė kortelė. Grupėje profesionalių šokėjų nėra, o ir jaunystėje tautinius šokius šokusių – tik pusė. Tačiau esame kupini entuziazmo ir pasiryžimo kuo geriau pasiruošti Šokių šventei ir šiuo metu turime aštuonias šokėjų poras.

Šokių šventė dabar yra pagrindinis mūsų tikslas, todėl natūralu, kad statysime šventės repertuaro šokius. Ačiū mūsų geram bičiuliui Andriui Vegelevičiui, kuris iš Lietuvos mums parvežė tautines juostas ir kojines vyrams! Ypatingai ačiū Monikai ir Antanui Tautkams už nuaustas juostas, Žygintai Stankevičiūtei-Grubienei numezgusiai kojines vyrams bei Šarūnei Stankevičienei, apsiėmusiai juostų ir kojinių užsakymo ir atvežimo organizaciniais reikalais. Esame sukūrę ir minios finansavimo kampaniją lėšoms rinkti, kurios padėtų padengti kelionės į Baltimorę išlaidas: <https://www.gofundme.com/atlantos-jievaras>

Jei viskas klosis gerai, Atlantos lietuvių Bendruomenei planuojame parodyti keletą šokių tradicinės Kalėdų vakarienos metu. Taip pat norėtume dalyvauti kitų metų pavasarį (balandžio mėnesį) Atlantoje organizuojamame „Dogwood“ festivalyje, kuriame tradiciškai pasirodo ansambliai, atstovau-

jantys tautinėms Atlantos bendruomenėms. Sakoma, kad gera pradžia – pusė darbo. Labai norisi tuo tikėtis!

Visus norinčius prisijungti prie „Jievaro“, kviečiame rašyti el. paštu: atlantos.jievaras@gmail.com

Per pirmąją repeticiją „Jievaras“ išmoko šoki „Jievaro tiltas“.

Gabijos Stankevičiūtės nuotr.

Turite idėjų ir pasiūlymų dėl Lietuvos pristatymo JAV turistams?

Spalio 26–27 dienomis New Yorke lankysis Lietuvos valstybinio turizmo departamento atstovai, kurie domisi Lietuvos atvykstamojo turizmo galimybėmis, perspektyvomis bei iššūkiais JAV rinkoje.

Jei turite idėjų, pasiūlymų dėl Lietuvos kaip JAV turistams patrauklios šalies pristatymo, New Yorko konsulatas kviečia jomis pasidalinti el. paštu:

kons.niujorkas@urm.lt

Lietuvos gen. konsulato New Yorke info

Pamokos vyko tropikų mokykloje

„Saulėtas krantas“ naujų mokslo metų pamokas pradėjo neįprastoje vietoje – tropikų mokykloje.

LAURA AGAFONOVIENĖ

Floridos lituanistinė mokykla „Saulėtas krantas“ naujų mokslo metų pamokas pradėjo neįprastoje vietoje – tropikų mokykloje Mounts Palm Beach botanikos sode.

Netikėtai pradėtas remontas mokyklos patalpose vadovę Ingridą Lomberg privertė skubiai ieškoti sprendimo, kur įkurti laikiną mokyklą. Nors iki pamokų pradžios buvo likę vos dvi dienos, lietuvius mielai priėmė botanikos sodo darbuotoja, ir pamokos vyko natūralioje Floridos augmenijos apsuptyje.

Nepaisant sunkiai pakeliamo karščio ir drėgmės, mokytojos mokiniams suorganizavo trumpą ekskursiją po botanikos parką. Vėliau klasėje visi aktyviai žaidė žaidimus, atliko užduotis ir diskutavo, kokie augalai, daržovės ar vaisiai auga Lietuvoje. Nors ne visi vai-

Mokytojos vaikams suorganizavo trumpą ekskursiją po Mounts Palm Beach botanikos sodą.

kai yra lankęsi Lietuvoje, bet visi puikiai žino, kad nei apelsinai, nei papajos ar bananai Lietuvoje neauga.

Lietuvos istorijos ir geografijos mokytoja Laima Shea supažindino vaikus su Lietuvos žemėlapiu ir paskyrė kūrybinę užduotį. O pažymėdami Europos krepšinio čempionatą, kuris Lietuvos komandai tapo sidabrinium, vaikai rungėsi mėtymo į krepšį varžybose. Krepši puikiai atstojo šiukšliadėžė ir taikliausia tapo 2-os klasės mokinė Samanta Padkamaris, kuri įrodė, kad ne tik lietuviai berniukai, bet ir mergaitės taip pat puikiai žaidžia krepšinį.

Su mokytojų užsidegimu, mokinių energija ir tėvelių palaikymu, pirmosios pamokos praėjo kūrybingai, linksmi ir dar ilgai išliks visų atmintyje.

Mokytoja Laima Shea kartu su darželio klase trispalvės spalvomis spalvina Lietuvos žemėlapią.

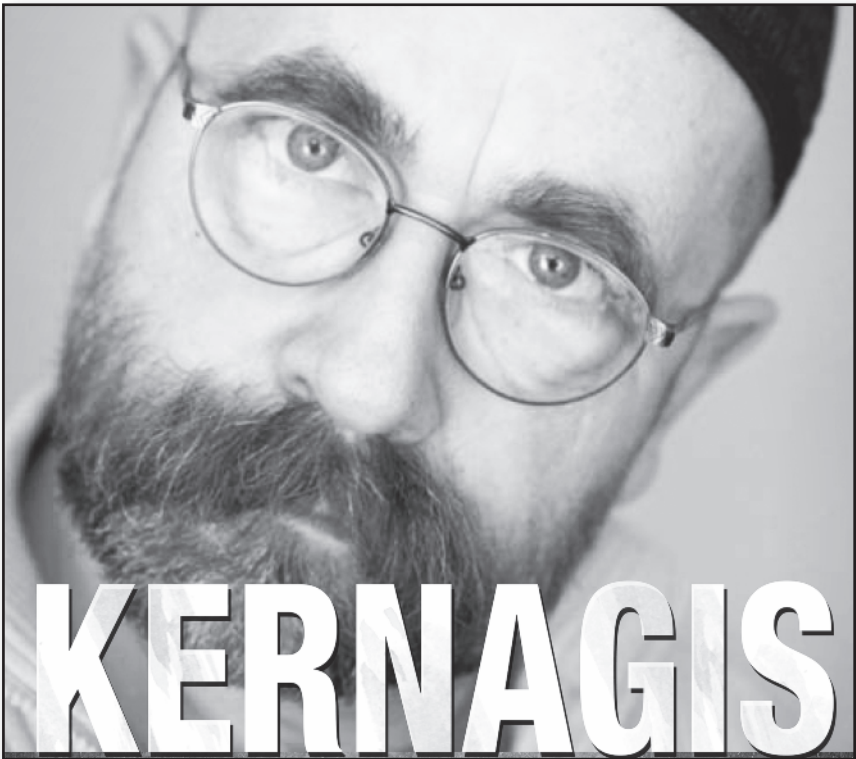
Išsaugokime Šv. Andriejaus parapiją

Philadelphijos lietuviai kviečia išsaugoti Šv. Andriejaus parapiją nuo uždarymo ir aktyviai dalyvauti sekmadienio lietuviškose 10:30 val. r. šv. Mišiose.

Spalio mėnesį skaičiuojami sekmadienio Mišių dalyviai visose Philadelphijos arkivyskupijos bažnyčiose. Atsižvelgiant į lankomumą Mišiose yra nusprendžiama, kurias bažnyčias uždaryti, kurias sujungti. Parapijos adresas: **1913 Wallace St., Philadelphia, Pennsylvania** (netoli Philadelphia Museum of Art).

Philadelphijos LB info

Žmogus-vulkanas – Kernagis

Į Lietuvos dailės muziejaus galeriją „Siela“ atkeliauja fotografijų paroda „Kernagis“. Ši paroda, apkeliavusi Lietuvą, jau spėjo pabuvoti Kanadoje ir Clevelande. Mes fotografijose ieškosime ne tiek žinomo atlikėjo didybės, kiek žmogaus asmenybės gylio, jo sielos, atsispindinčios užfiksuotuose kadruose.

Štai ką apie Vytautą parašė jo žmona Dalia Kernagienė:

Manau, kad Vytauto Kernagio, mano vyro, laikas baigėsi per anksti. Juk gėlo vandens srovė iš pačių gelmių neturėtų išsekti. Tačiau erdvė, kurią jis susikūrė aplink save, buvo galinga. Aš visada sakau, kad tai buvo galiūnas tikrąja to žodžio prasme, ir negali suvokti, kaip toks žmogus gali nutilti. Tai viesulas, taifūnas, gaivaus vandens srovė - nesužeisti, bet atgaivinti sielą, išjudinti ją, pašaukti arba nuraminti.

Lietuvoje turbūt nėra žmogaus, nežinančio, kas yra Vytautas Kernagis. Taip jį ir vadinau – Kernagis. Turiu tokių įprotį žmones, kurie man ypač artimi ir mieli, vadinti pavarde. Tokių žmonių nėra daug. Mūsų atveju tai buvo tiesiog žaisminga jausmų interpretacija, galima tik tarp artimų, kartu keliaujančių žmonių. Tačiau paradoksas – šalia mūsų vyko gyvenimas, kur tas vardas reiškė dar daugiau. Kernagis tapo savotišku simboliniu pavadinimu daugybės dalykų, kuriuos jis vykdė ir transliavo. Jis pats juokaudavo, kad žmonės Vytautą Kernagį mėgsta arba nemėgsta visai. Kažkam jis buvo draugas, kažkam – ne. Bet kuriuo atveju tai tapo tarsi sąvoka dalykų, kurie buvo jam svarbūs – tai pirmiausia daina, gitara, kurios stygomis bėgiojo muzikos garsai, jausmai ir šiluma. Dar buvo žodžiai, liečiantys tavo sielą, guodžiantys tave, ginantys, sprendžiantys skausmingas problemas, raginantys, neleidžiantys sustoti, nusivilti ir uždusti. Dar būdamas jaunas, labai tyliai ir atsargiai savo dainomis Vytautas primindavo apie kitokį gyvenimą, kai tu esi laisvas ir niekam nepriklausai. Kernagis buvo kietas. Nežinau kaip jis sugebėjo sustyguoti tą ypatingą savo jautrumą su dvasios stiprybe. Keistuolis. Daugelio nesuprastas, kai kurių nepriimtas. Dažnai apkalbėtas. Manau, tai jam buvo vis tiek, savo tiesą jis žinojo labai gerai. Gyvenimą mylėjo be išlygų, kažkaip ypatingai, neįprastai. Jokių reglamentų beveik nepripažino. Buvo toks nepraktiškas, buities jam reikėjo tik tiek, kad galėtų egzistuoti. Užtat viskas aplinkui – žmonės, draugai, vaikai – žydėjo sodais. Bet kurią akimirką atviras nuoširdumui, atiduoti ir priimti. Kernagio sielos erdvė – tai saulė, vėjas, dangus. Tik ne lubos. Tai buvo ne jam. Bliuzas. Mano vyro gyvenimas tekėjo bliuzo ritmu. Laisvas ir atsipalaidavęs. Visada improvizuojantis ir pripažįstantis dialogą. Tarsi nėra jokių paslapčių, tik muzikinis ritmas. Aplankė daugybę šalių, rado ten sau artimų žmonių, tačiau Lietuva buvo jo namai, ir jis žinojo, kieno nepriklausomybė jam rūpi. 1990 metais balandžio 8 dieną Vilniuje prie Spaudos Rūmų įvyko istorinis koncertas. Tai buvo ne pramoginis renginys, bet politinė akcija. Tuo metu Lietuva tik mėnuo kaip buvo paskelbusi Nepriklausomybę. Balandžio pradžioje pasklido gandas, kad okupacinė sovietų kariuomenė tuoj tuoj užims Spaudos Rūmus. Dėl to vėlai vakare ir buvo surengtas Spaudos Rūmų gynimo koncertas, suskambėjęs jau ypatingai garsiai ir drąsiai. Buvo neapsakomai šalta. Kernagis apsisvilko didelius kailinius, visa naktis prie Spaudos rūmų, žinojo, kad nesitrauks nė minutei, sukosi aplink aparatūrą, kad viskas gerai skambėtų, su didžiausiu entuziazmu, lyg pašėlęs vaikas, galų gale sulaukęs to, kas buvo ypatingai norėta ir laukta. Jis taip ir nepaseno. Žmogus – vulkanas, turėjęs pavydėtiną sielos užtaisą, nesutramdomą ir neužgęstantį.

Parodos nuotraukos – iš įvairių laikotarpių, gyvenimo ir veiklos momentų. Spaudos fotografai Kernagį nuolat fiksuodavo, nuotraukų liko šimtai. Po mirties jų pačių iniciatyva šita paroda pirmą kartą eksponuota Vilniaus Rotušėje, vėliau apkeliavo visą Lietuvą. Žmonės mylėjo Vytautą ir ilgai nenorėjo jo paleisti. Pamenu, atsisveikinti prie Šv. Jono bažnyčios, kur buvo patalpinta jo urna, eilė tęsėsi beveik per visą Pilies gatvę, ir Mirusiųjų pagerbimo dieną Vytauto kapą apjuosia milžiniškas kiekis žvakučių. Vadinas, vis dar prisimena. Labai dėl to džiaugiuos.

Sakoma, kad iš tiesų laikas neegzistuoja. Kad tai tik žmonių numerologinė tvarka, kuria vyksta mūsų gyvenimo pokyčiai. Erdvėje jo net nėra, ir mes matuojame visai ne laiką, o pasikeitimus. Taigi, mūsų laikas ir erdvė – yra tai, ką mes patys susikuriame. Nenoriu žinoti, kiek metų jo nebėra. Aš jį iki šiol jaučiu šalia.

Paroda atidaroma lapkričio 6 d., penktadienį, 7 val. v. ir veiks dvi savaites. Beje, tą patį vakarą muziejaus salėje vyks kompozitoriaus, muzikanto bei Kernagio bendražygio Andriaus Kulikausko koncertas, kuriame autorius, bendradarbiaudamas su Amerikos lietuviais atlikejais ruošia unikalią programą. Laukiame Jūsų!

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Gintaro-Ažuolo mokykla – 2015

AUDRA LINTAKIENĖ IR DONATAS RAMANAUSKAS

Gintaro-Ažuolo mokykla – tai vadovavimo kursai, įsteigti ruošti būsimuosius draugininkus. Kursai paremti darbo su skiltim metodu. Skilties metodas – tai mažosios grupės dinamika – susiburti taip, kad skiltis galėtų efektingai ir betarpiškai dirbti kartu. O kaip tai įvykdyti? Per darbą, žaidimus, užduotis ir paskaitas.

Iššūkių buvo nemažai, fizinio darbo daug, ypač įrengiant savąją pastovyklę, buvo nemažai privalomų užduočių. Nori atsisėsti? Sugalvok kaip! Susirišk kėdę, atsivilk rąstą. Vienas iš skautybės auklėjimo bruožų – išradingumas.

Teorinių paskaitų taip pat buvo nemažai – „EDGE metodas“, „Skilties raida“, „EAR metodas“, „Grupės kontroliavimas“, „Programų ir sueigų planavimas ir jų skirtumai“, „Vaiko brendimas“, „Iškylų ir išvykų planavimas“, „Rizikos apsvartymas“ (Risk Management), „Pareiga rūpintis jaunuimu“ (Duty of Care), „Gąsdinimas“ (Bullying), o ką jau kalbėti apie LSS struktūrą, apdovanojimus ir LSS organizacijos misiją ir viziją. Tai tik dalis liestų temų.

Dažnai girdime, kad stovykla turi būti „fun“. Žodis „fun“ turi daug reikšmių. Šiuo atveju „fun“ susidaro iš naujų draugysčių, skautiškų žaidimų ir dvasios, pasididžiavimo pasiekimais ir mokyklos prisiminimų.

Na, užteks apie mokyklos sudėtį. Gražiausia-stebuklingiausia-magiškiausia yra stebėti skauto/ės ir skilties brendimą per savaitę. Atvažiavę skautai nežino ko tikėtis, nei kokio griežtis darbo. Turi susipažinti su nepažįstamais skilties nariais, kiekvienas turi surasti „savo vietą“, visi turi atpažinti savo stiprybes bei silpnybes ir panaudoti savo žinias ne tik gyvenimui kartu, bet ir atliekant užduotis. Pamažu, kaip iš stoties dardantis traukinys, skiltis pradeda judėti. Perėję skilties raidą (Forming, Storming, Norming and Performing) ir jau įpusėjus kursams skautai tampa kitokie – susipratę, susidraugavę, linksmi, atsakingi ir sąžiningi, įvykdę skautybės steigėjo Baden-Powell viziją ir misiją. Aš tai vadinu – skautavimo magika, – tai skautų vadovo įgyvendintas tikslas.

Šių metų Gintaro-Ažuolo vadovų lavinimo stovykla vyko Rako stovyklavietėje, netoli Custer, MI, miestelio, liepos 26-rugpjūčio 1 dienomis. Kursuose dalyvavo aštuoni broliai ir keturiolika sesių. Visi broliai buvo paskirti į vieną grupę, pavadintą Kranklių skiltimi, o sesės – į dvi grupes, pavadintas Pelėdų ir Lapių skiltimis.

Kranklių skiltį sudarė: Andrius ir Jonas Deuschle (Čikaga), Audrys ir Kęstutis Kelečius (Čikaga), Lu-

GAM štabas

Rengėjų nuotr.

kas Janowicz (Torontas), Mantas Motekaitis (Čikaga), Aidas Šlapšys (Torontas) ir Vilmantas Stankus (Čikaga).

Pelėdų skiltį sudarė: Emilia Degutytė (Torontas), Saulė Kalinauskaitė (Torontas) Erika Katauskaitė (Čikaga), Rasa Kerelytė (Čikaga), Vaida Narytė (Čikaga), Ugnė Orentaitė (Detroitas) ir Olivija Petry (Čikaga).

Lapių skiltį sudarė: Maya Chiapetta (Čikaga), Carli Jurevičiūtė (Torontas), Liucija Marcelytė (Čikaga), Valentina Šlechticovaitė (Clevelandas), Karolina Stankutė (Čikaga), Lilė Šoliūnaitė (Čikaga) ir Arija Empakerytė (Los Angeles).

Stovyklos viršininkė – Audra Lintakienė (Čikaga), jos pavaduotojas – Donatas Ramanauskas (Čikaga). Šeimininkavo sesės Aušra Petry (Čikaga) ir Lidija Šoliūnienė (Čikaga). Instruktorius: Audrius Remeikis (Čikaga), Albertas Kerelis (Čikaga), Aras Lintakas (Čikaga), Virginija Rubinski (Clevelandas), Vilius Dundzila (Čikaga), Vida Skilandžiūnienė (Torontas), Kazys ir Rimvydas Šoliūnai (Čikaga) ir Vilija Pauliūtė (Čikaga).

Programos skiltį sudarė: Vaiva Šlapšytė (Torontas), Jūra Kalinauskaitė (Torontas), Izabelė Rubinski (Clevelandas) ir Eristida Butkevičiūtė (Čikaga). Dar reikia paminėti dvi skautininkes, kurios dirbo-patarėruošė mokyklą namuose, t. y., j.v.s. Dana Mikužienė ir ps. Rima Lintakaitė.

Nors Gintaro-Ažuolo mokyklos kursai oficialiai prasidėjo liepos 26 dieną, sekmadienį, daugiau kaip pusė kursantų pradėjo stovyklauti prieš dvi savaites – kai Rako miške prasidėjo pagrindinė vasaros stovykla. Liepos 25 dieną, šeštadienį, belaukdami atkeliaujančių iš Detroito, Clevelando, Los Angeles ir Toronto, „čiabuviai“ ilsėjosi, nežinodami tiksliai, kas jų kitą dieną laukia. Pripratę prie kasdienės darbotvarkės, truputį nuobodžiavo.

Viskas pasikeitė rugpjūčio 26 dieną, sekmadienį. Visi su kuprinėmis rinkosi prie Rako stovyklos įvažiavimo, arčiau steigėjų paminklo. Sesė Aušra Petry patikrino registraciją, o sesė Vida Skilandžiūnienė padarė kiekvieno stovyklautojo nuotrauką (arba „mug shot“). Po to visi nugabeno savo turtą iki Lituanicos virtuvės pastogės, kur jų laukė brolis Donatas Ramanauskas. Pirmiausia – užkandžiai, o tada visi buvo paskirstyti pagal skiltis, kiekviena skiltis – prie atskiro stalo. Skilties nariai turėjo supinti „Terminal Turk's Head“ kaklaraiščio žiedą ir sudaryti pareigų lentelę; skilties nariai kasdien keitėsi pareigomis: skiltininkas-ė, paskiltininkas-ė, virėjas-a ir t. t., kad visi turėtų progos per savaitę užimti įvairiais pa-

reigas. Baigusios šias užduotis skiltys turėjo atlikti orientacinį uždavinį – naudojant komposą ir žemėlapi atrasti savo stovyklavietę. Šį uždavinį visos trys skiltys atliko gerai, suradę savo gyvenvietes pradėjo kurtis: statyti palapines bei įrengimus.

Netrukus visi turėjo prisistatyti į pirmus užsiėmimus: brolis Aras Lintakas instruktavo apie saugų ir taisyklingą miško įrankių naudojimą, o brolis Audrius Remeikis vedė saugaus laužo ir krosnelių naudojimą bei priežiūrą. Po to – vakarienė; ir tai buvo paskutinis valgis, kurį kursantams ruošė mūsų šeimininkės. Nuo rytojaus dienos visus valgius kursantai turės ruošti patys, naudodami šeimininkų pristatytus maisto produktus. Po vakarienos sesė Vilija Pauliūtė vedė prasmingą susimastymą. Vakaro uždaviniai: paruošti skilties gaireles ir prie uniformos prisisiūti skilties gyvūno ženklus. Tas užduotis reikėjo baigti po atidarymo lauželio, kurį paruošė Programos skiltis.

Pirmadienis, liepos 27 diena

Šiandien skiltys pradėjo pačios ruošti valgį. Ir ne tik savo skilčiai. Sena Gintaro-Ažuolo tradicija yra – kad skiltys prie stalo kviestųsi ir keletą vadovų. Taip skiltys ir vadovai geriau vieni kitus pažįsta, tai taip pat skatina skiltis skaniai ir laiku paruošti valgį. Šiandien taip pat prasidėjo Lietuvos ir skautų istorinių vėliavų pristatymai, kuriuos paruošė brolis Vilius Dundzila. O kokia stovykla be dainavimo! Sesė Virginija Rubinski kasdien, padedant Programos skilčiai, mokė kursantus Gintaro ir Ažuolo mokyklų dainų bei kitokių dainų. Po rytinio dainavimo skiltys toliau kūrė savo stovyklavietes pagal privalomų įrengimų sąrašą, pvz., reikėjo įrengti vietą džiiovinti ir vėdinti skalbinius, rankšluosčius bei miegmaišius; pakelti nuo žemės virimo vietą; įrengti stalą; vartus su „skambučiu“. Šie darbai tęsėsi iki pat vakarienos. Po vakarienos sesė Audra Lintakienė pristatė temą „Kas yra skilties sistema?“, o po to brolis Donatas pradėjo savo trijų dalių paskaitą „Baden-Powell Power Hour“ apie skautybės įkūrėjo Baden-Powell gyvenimą. Pirmojoje dalyje jis pristatė vaikystę, tėvelius, brolius ir sesutes, papasakojo apie mokslo dienas. Baigiant dienos programą visi žiūrėjo filmą „October Sky“. Filmą pasakoja apie berniukų grupę 1950-ajame dešimtmetyje, apie jos užsimojimus pastatyti raketą ir iššauti į erdves. Tai gražiai derėjo su skilties sistemos pristatymu.

Bus daugiau

Kun. L. Miliausko ordinacijos pamaldos Žemaičių Naumiestyje 2002 m. rugpjūčio 24 d.

Kun. Liudas su savo parapijiečiais maisto rinkliavos Čikagos mažaturtėms šeimoms va-
jaus metu.

Aplinka jį sukūrė universaliu žmogumi

Atkelta iš 1 psl.

1998 m. birželio 1 d. buvo įvestas į diakono tarnystę. 2000 m. baigė Klaipėdos universitetą, apgynęs bakalaurą iš teologijos, ir tų pačių metų rudenį išskrido į JAV testuoti studijų Concordia teologijos seminarijoje Fort Wayne, Indianoje. Po dvejų metų pasipuošė magistro laipsniu. Grįžo į Lietuvą 2002-ųjų birželį, o rugpjūčio 24 d. buvo išventintas kunigu. Žemaičių Naumiesčio, Katyčių, Natkiškių bei Pagėgių parapijose sėkmingai dirbo pastoracinį darbą, kol netikėtai atsirado galimybė tarnauti anapus Atlanto – Čikagoje, Tėviškės parapijoje. Tai buvo 2005-tųjų lapkričio 25-tą, tuoj po Padėkos dienos šventės. Bažnytiniai metai baigiasi su vadinamu „amžinybės“ sekmadieniu, o naujieji prasideda su pirmuoju advento sekmadieniu. Išėjo taip, kad paskutines pamaldas Lietuvoje teko laikyti paskutinį bažnytinį metų sekmadienį, o pirmą advento sekmadienį – jau Čikagoje. Taigi, simboliška buvo naujos tarnystės Dievui Amerikoje pradžia.

Ir štai kunigas **Liudas Miliauskas** jau 10 metų yra Tėviškės parapijos dvasios ganytojas. Dažnai kaip savanoris jis budi prie JAV LB Socialinės tarnybos įsteigtos „Paguodos linijos“ telefono. Laukiamas svečias ir Lietuvoje, nes jo dėka 1998 m. įsteigtą labdaros „Vanagų“ stovyklą pamilo ne tik evangelikų-liuteronų, bet ir kitų religinių konfesijų ar joms nepriklausantis jaunimas.

Man kunigas Liudas – ne tik dvasinis vadovas, savo pavyzdžiu skatinantis sekti idealistas, bet ir mielas draugas, su kuriuo įdomu kalbėtis bet kur ir apie viską. Tačiau šiandien, tarnystės Tėviškės parapijoje dešimtmečio proga šiek tiek įtemptos jo dienotvarkės laiko paskyrėme pokalbiui apie pastoracinį darbą.

– **Kada, Liudai, susipažinai su Dievu?**
– Esu iš tų laimingųjų, kuriam Dievo ieškoti nereikėjo. Nepergyvenau jokios gyvenimo krizės ar nuopolio, iš kurio kapstydamasis susipažinau su Dievu. Turiu garso įrašų, kuriuose prisistatau kaip dvi-

metis Liudas ir aiškiais sakiniais sakau maldas. Tuo metu, kaip Apaštalų Darbuose rašoma, mano maldos kilo „Nežinomam Dievui“ – tam, kurio aš dar nepažinojau nei širdimi, nei protu. Tai atėjo vėliau.

– **Ir nutarei Jam tarnauti, atidavęs visą savo gyvenimą?**
– Nuo paauglystės metų žmonės man vardindavo, kuo aš galėčiau gyvenime būti. Klausimų girdžiu ir šiandieną: „Kodėl nepasirinkai to ar ano? Taigi būtum geras toje ar anoje srityje!“ Daugelis tų sričių būtų pelningesnės ar pasaulietiškomis akimis žvelgiant linksmesnės. Tačiau ir vėl pasikartosiu – esu laimės vaikas, niekada nesimėčiau ir nesirinkau, tik stebėjau, kaip šis kelias prieš mane buvo nutiestas. Anksti gavau dovaną tokios keistos nuojautos, ir kai tik jos neklausydavau, padarydavau klaidas. Jas darydamas suprasdavau, kuo reikia sekti, net jei ir protu nesuvokdavau, kodėl taip yra.

– **Įdomu, kodėl pasirinkai evangelikus liuteronus, o ne kokią kitą religinę bendruomenę?**
– Evangeliškoje dvasioje užaugau, ji skatino nuolat tyrinėti save, aplinką, kitus žmones bei stiprinti asmeninį ryšį su Dievu. Supratau, kad jokie tarpininkai nepadės, jei pats nesirūpinsi meile Dievui, sau ir artimui savo visa širdimi, visa siela, visu protu ir visomis jėgomis. Studijuojant mano tikėjimas nesikirto su gaunamomis teologinėmis žiniomis, jaučiau, kad esu teisingame kelyje ir kažką keisti nemačiau reikalo. Jei būtų kitaip, būčiau kitoje bendruomenėje. Nesupratau žmonių, kurie eina viener ar kitur vedini tradicijos, nors jų širdis nesutinka su tos bendruomenės dvasiniu gyvenimu ar dogmomis. Tai lyg nuolatinis ėjimas į restoraną, kuriame gaminama tai, ko tu nevalgai.

– **Tavo atsiradimas Tėviškėje čia, Čikagoje, buvo netikėtas?**
– Pajuokausiu... Daugelis žmonių gimsta „netikėtai“, neretai girdžiu tėvus sakant, kad „gavosi netikėtai“! Mums atrodo netikėtai, bet iš tolesnės perspektyvos žvelgiant viskas turi savo laiką, vietą ir

tikslą – svarbu jų nesumaišyti su savo *ego*. Per dažnai mes būname trumparegiai ir per tai padarome klaidingas išvadas bei pasirinkimus. Taip, pradžia atrodo netikėta! Prieš atvykstant į Tėviškę baigiau studijas JAV ir išvykau į Lietuvą, nes Amerika buvo ne man. Vėliau su nuostaba stebėjau, kaip gyvenimo kelias vėl čia parvedė, jau pradėdau suprasti ir kodėl. Dabar man padėtis labai dėkinga, nes tiek skrendant į Lietuvą, tiek parskridus atgal žmonės sveikina sugrįžus į „Tėviškę“.

– **Koks buvo pirmas jausmas naujoje parapijoje? Ar „paveldėjai“ didelį tikinčiųjų skaičių bei jų simpatijas? Ar teko išsikrovoti savo vietą po saule?**
– Atvykau tarsi į „karinę misiją“ be jokių išankstinių nusistatymų. Seniai supratau, kad galvą reikia laikyti šalta – visokie išankstiniai prisigalvojimai yra blogi žmogaus draugai. Nebandžiau niekam nei patikti, nei įtikti – išskyrus Dievą! Jei turi daug kaukių, galiausiai pats tarp jų pasimeti. Žinojau, kad turiau daryti tai, kas teisinga pagal Dievo Žodį, klausyti, kur veda tas vidinis jausmas, puoselėti sąžinės švarą bei ramybę.

– **Ar neišgąsdino pajūrio vaikino vis labiau juodėjančio Marquette Parkas ir Troy gatvė, kur daugelį dešimtmečių stovėjo evangelikų liuteronų maldos namai?**
– Kadangi Lietuvoje augau nepriklausomybės aušroje, gerai prisimenu visas nusikalstamų grupuočių bei reketininkų istorijas. Todėl nesunku buvo įsilieti į Marquette Parko gyvenimo ritmą. Bet nuo pat pirmos dienos supratau, kad čia ateities nebus, reikia trauktis, jei dar įmanoma.

– **Beje, Tėviškės parapijiečiai pačiu laiku (ir finansiškai neskausmingai) persikraustė į žymiai saugesnius rajonus...**
– Taip, didžioji dalis jau seniai saugiai ir ramiai gyvena priemiesčiuose. Keista, kad nors ir buvo nepatenkinti visi važiuodavo valandą ar ilgiau į nesaugią apylinkę, bet niekas nesiėmė rimtų žingsnių iškelti bažnyčios.

Nukelta į 14 psl.

Kun. Liudas – ne tik ugingas pamokslininkas, bet ir gabus dainininkas.

Populiarioje jaunimo stovykloje Lietuvoje „Vanagai“ 2000 m. vasarą.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva remis taikos procesą Artimuosiuose Rytuose

Susitikimas su Palestinos vadovu Mahmoud Abbas

Roberto Dačkaus nuotr.

Ramala/Vilnius (ELTA) – Tęsdama vizitą Artimuosiuose Rytuose Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Palestinos prezidentu Mahmoud Abbas. Dalia Grybauskaitė yra pirmoji Lietuvos vadovė, apsilankiusi Palestinoje. Susitikime daugiausia dėmesio skirta saugumo situacijai Artimųjų Rytų regione aptarti.

Lietuva, kaip ir visa tarptautinė bendruomenė, kviečia abi puses imtis neatidėliotinių veiksmų, kad būtų išvengta provokacijų ir smurto ir ieškoma naujų galimybių iš naujo pradėti taikos derybas.

Pasak Prezidentės, į Artimųjų Rytų taikos procesą turi įsitraukti ir tarptautinė bendruomenė. Lietuva, kaip JT Saugumo Tarybos nenuolatinė narė, pasirengusi padėti Palestinai ir Izraeliui grįžti prie politinio dialogo ir konstruktyvių derybų, nes tai vienintelis kelias pasiekti ilgalaikę taiką ir stabilumą regione, užtikrinti saugų gyvenimą žmonėms.

Susitikime aptarti ir abipusio bendradarbiavimo klausimai. Pasak Prezidentės, Lietuva yra atvira galimybėms plėtoti dvišalį dialogą su Palestina. Matomas ištis didelis potencialas stiprinti dvišalius santykius, ypač tokiose srityse kaip ekonomika, švietimas, kultūra. Lietuviškos įmonės, gaminančios baldus, maisto, cheminės pramonės produktus, jau dabar domisi

galimybe eksportuoti savo prekes į Palestiną. Mezgami pirmieji ryšiai ir tarp mūsų mokslo įstaigų. Taip pat aktyvesnio bendradarbiavimo tikimasi kultūros ir turizmo srityse.

Ryšiai su Palestina plečiami dalyvaujant įvairiuose kultūros renginiuose, žurnalistų mainų programose, organizuojant piligriminį turizmą. Lietuva suinteresuota ir studentų mainais. Studentai iš Palestinos, naudodamiesi programa „Erasmus+“, jau dabar gali pasirinkti studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose. Iki šių metų pabaigos turėtų būti pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Vilniaus ir Betliejaus universitetų.

Tarptautinė saugumo situacija ir pastarųjų dienų smurto protrūkiai Izraelyje tapo Prezidentės Dalios Grybauskaitės ir Izraelio ministro pirmininko Benjamin Netanyahu susitikimo aktualija. Prezidentė pabrėžė, kad būtina stabdyti prievartos eskalaciją ir grįžti prie derybų stalo.

Didelis dėmesys Prezidentės ir Izraelio ministro pirmininko susitikime skirtas Lietuvos ir Izraelio ekonominiam bendradarbiavimui. Pasak Prezidentės, ekonominių ryšių su Izraeliu stiprinimas turės teigiamą įtaką Lietuvos konkurencingumui, o pritrauktos investicijos sukurs daugiau darbo vietų mūsų šalies žmonėms.

Tarptautiškiausias – Vytauto Didžiojo universitetas

Kaunas (ELTA) – Paskelbtuose QS kylančių Europos ir Vidurio Azijos šalių universitetų vertinimuose Vytauto Didžiojo universitetas (VDU) užėmė itin aukštą 17 vietą tarp visų regiono universitetų pagal dėstytojų tarptautiškumą. Šioje kategorijoje VDU pranoko visus ne tik Lietuvos, bet ir visų Baltijos šalių universitetus.

Iš viso įvertinta 150 geriausių re-

giono universitetų. Bendruose kylančių Europos ir Vidurio Azijos šalių reitinguose VDU užėmė 77-ą vietą.

Daugiausiai taškų universitetui skirta už dėstytojų tarptautiškumą – ši kategorija atspindi institucijos bendruomenės ir mokymosi aplinkos įvairovę bei sėkmingai pritraukiamus akademikus iš kitų šalių.

2018-ieji – Lietuvos skautų judėjimo metai

Vilnius (Diena. lt) – Spalio 20 dieną Seimas paskelbė 2018-uosius metus Lietuvos skautų judėjimo metais. 2018 metais sukanka 100 metų, kai Lietuvoje buvo įkurtas pirmasis skautų vienetas, padėjęs pagrindą skautų judėjimui Lietuvoje.

Nutarimu Vyriausybei pasiūlyta

sudaryti Lietuvos skautų judėjimo metų komisiją, kuri iki 2016 m. gruodžio 31 d. parengtų Lietuvos skautų judėjimo metų programą ir pradėtų rengiamuosius darbus jai įgyvendinti. Taip pat siūloma Vyriausybei 2018 metų valstybės biudžete numatyti lėšų šiai programai įgyvendinti.

Didžiausios karines pratybos per 13 metų

Trapanis, Sicilija (BNS) – NATO pradeda didžiausias karines pratybas per 13 metų, kurioms mobilizuota 36 tūkst. antžeminių, jūrų ir oro pajėgų karių iš daugiau nei 30 šalių ir kuriose bus tikrinamas Aljanso pajėgumas atsakyti į iškilusias naujas grėsmes saugumui.

Geopolitinė padėtis yra kur kas nestabilesnė nei per Šaltąją karą, kai vyko tokio didelio masto karinės pratybos. Prisimenama Rusijos įvykdyta

Krymo pusiasalio aneksija, parama prorusiškiems separatistams rytinėje Ukrainoje ir aviacijos smūgiai prieš nuosaikiąsias sukilėlių grupuotes Sirijoje, taip pat ir teroristinių grupuočių veiksmams Libijoje ir Sirijoje.

Pratybose bus imituojama situacija, kai didelė šalis surengia invaziją į nedidelę Aljansui priklausančią valstybę, kyla grėsmė energijos tiekimui ir laisvai navigacijai, atsiranda teroristinių ir kibernetinių

Slovėnija migrantus reguliuos kariuomene

Liubliana (Diena.lt) – Slovėnijos parlamentas turi priimti įstatymo pataisą, kuri leistų šalies armijai padėti policininkams pasienyje. Vengrijai uždarius savo sieną tūkstančiai migrantų iš Kroatijos plūsta į Slovėniją. Slovėnijos vyriausybė pasiūlė gynybos

įstatymo pataisą.

Pirmadienį 8 000 migrantų atvyko į Slovėniją, iš jų tik 2 000 migrantų pateko į Austriją. Du milijonus gyventojų turinti Slovėnija ribojasi su Kroatija, Vengrija, Austrija ir Italija.

Ukrainos premjeras įvardijo sąlygas rinkimams Donbase

Kijevas (Alfa.lt) – Ukrainos premjeras Arsenijus Jaceniukas įvardijo keturias sąlygas, pagal kurias turėtų būti surengti vietos rinkimai Donbase.

„Pirmoji sąlyga – niekas nerengs rinkimų esant rusų automatams. Jie privalo palikti Ukrainos teritoriją, o Minsko susitarimai turi būti įgyvendinti“, – teigė A. Jaceniukas.

Jis pažymėjo, kad 1,5 mln. perkeltų asmenų, kurie yra registruoti Ukrainoje, turi teisę dalyvauti rinkimų procese. Jo teigimu, trečioji sąlyga rinkimams Donbase – jie privalo vykti pagal Ukrainos įstatymus.

„Ketvirta – mes turime užtikrinti politinę konkurenciją Donecke ir Luhanske, suteikdami teisę visoms Ukrainos politinėms partijoms dalyvauti ir kelti kandidatus šiuose rinkimuose“, – tvirtino A. Jaceniukas.

A. Jaceniukas įvardijo rinkimų sąlygas
Scanpix nuotr.

Tikimasi, kad vietos rinkimai vadinamojoje „Lugansko liaudies respublikoje“ įvyks vasario 21 dieną, o „Donecko liaudies respublikoje“ – balandžio 20-ąją.

Tibetiečiai renka naują vadovą

Dharamsala, Indija (BNS) – Tūkstančiai tremtyje gyvenančių tibetiečių visame pasaulyje balsavo, rinkdami politinį vadovą, kuris palaikytų jų kovą už didesnę Tibetą laisvę Kinijoje ir vadovautų egzilinei vyriausybei.

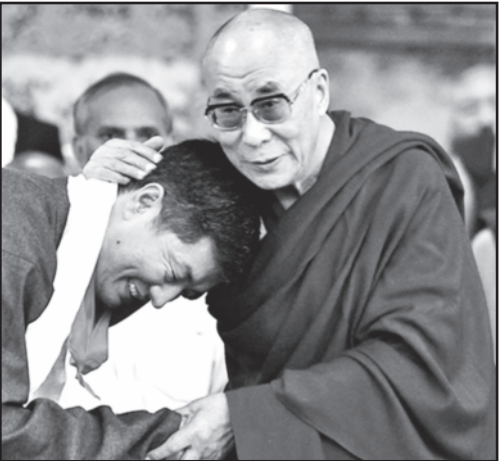
Dabartinis vyriausybės tremtyje ministras pirmininkas Lobsang Sangay, siekiantis būti perrinktas, laikomas pranašesniu už keturis kitus kandidatus.

Vis dėlto kandidatas ir buvęs politinis kalnys Lukar Jam Atsok grasina sukelti bangas, pasisakydamas už visišką Tibeto nepriklausomybę nuo Kinijos – kitaip negu vyriausybė tremtyje, kurią tenkintų didesnė regiono autonomija Kinijos sudėtyje.

Rinkimų pirmajame rate turėjo teisę dalyvauti 87 tūkst. tibetiečių, gyvenančių tremtyje nuo Australijos iki Jungtinių Valstijų. Jie renka premjerą ir naują egzilinį parlamentą, turintį 44 deputatus.

Galutinis balsavimo ratas vyks ateinančių metų kovą, kai bus paskelbtas naujasis premjeras ir parlamento sudėtis.

Šie rinkimai yra tik antrieji po to,

kai Tibeto dvasinis vadovas Dalai Lama atsisakė egzilinės vyriausybės politinio vadovo pareigų, perdavęs valdžią išrinktam vadovui L. Sangay, kad jis tęstų šią kovą jam mirus.

80 metų Dalai Lama tebėra tibetiečių budistų dvasinis vadovas ir svarbus veikėjas kovoje dėl didesnės tibetiečių autonomijos Kinijoje.

Dalai Lama pabėgo į Indiją 1959 metais po nesėkmingo tibetiečių sukilimo prieš Kinijos valdymą.

Daugelio nuomone, Kinija laukia Dalai Lamos mirties, tikėdamasi, kad judėjimas už tibetiečių teises išsisems, netekęs savo charizmatiško ir pasaulyje garsaus vadovo.

VERSLO NAUJIENOS

Programėlės, taupančios laiką ir pinigus

Visame pasaulyje pradedančiosios technologinės įmonės kasmet sukuria tūkstančius įvairiausių interneto platformų, įrankių, kurių nemaža dalis smarkiai palengvina verslo valdymą. Buhalteriniai, darbuotojų paieškos, vadybos, verslo susitikimų ir kiti panašūs įrankiai yra labai nebrangūs ir lengvai naudojami. Daugiausia rūpesčių kyla ne dėl naudingų programėlių paieškos ar kiekio, mat jų yra prikūrta tiek, kad būtų galima išspręsti kone kiekvieną gyvenimo klausimą, o dėl pasirinkimo. Vis dėlto daugiau jų naudojantys verslininkai sako, kad itin pravartu dėmesį atkreipti į tas, kurios padeda tvarkyti finansus, susidėlioti darbus ar norint tapti tarptautine kompanija rasti darbuotojų užsienyje, taip pat tas, kurios sprendžia kokias nors labai konkrečias problemas, pavyzdžiui, ieško lėktuvų bilietų ar artimiausios interneto prieigos.

Finansai paprastai

Kiekvienam naujam verslui atsi-randa labai daug įvairių finansinių iš-pareigojimų, reguliarių mokėjimų, pinigų pervedimų, dažnai įmonės val-do kelias sąskaitas skirtinguose ban-kuose, atskiras sąskaitas turi savi-ninkai. Tokioje maišalynėje nesunku pasiklysti.

Nemažai pradedančiųjų versli-ninkų visame pasaulyje naudojami fi-nansų srautų tvarkymo sistemomis, pavyzdžiui, „Xero“. Platformoje gali-ma susikurti visų įmonės finansinių reikalų sistemą, nuolat ją tvarkyti. Įvykus kokiems nors pinigų pervedi-mams, programa juos fiksuoja ir daro atitinkamus pakeitimus. Programėlė labai patogų naudoti mobiliuosiuose telefonuose.

Kitas variantas – programėlė „Mint“. Joje patogų sudarinėti įmonės finansinius planus įvairiems laiko-tarpiais, taip pat stebėti finansų srau-tus, kurti taupymo, išlaidų planus.

Yra ir labai paprastų su finansais susijusių programėlių, tačiau labai praktiškų. Pavyzdžiui, dirbant ne su viena užsienio šalimi, nuolat turint klientų iš egzotiškų kraštų ar juose ieš-kant tiekėjų, labai praverčia programa „XE Currency“. Ji leidžia bet kuriuo metu sužinoti visų pasaulio valiutų kursus, greitai apskaičiuoti prekių ar paslaugų kainas. Programėlė veikia tik naudodama interneto ryšį, mat nuolat atnaujinama valiutų kursų duo-menis.

Darbu planavimas

K a i verslinin-kas di-džiąją dalį verslo reikalų tvarko vienas, la-bai dažnai tampa sunku įvertinti, ku-riuos darbus atlikti reik-tų pirmiausia, kam teikti pirmenybę, kaip susiplanuoti dieną. Šiems procesams palengvin-ti taip pat prikūrta daugybė lengvai naudojamų programėlių, padedančių sutaupyti nemažai laiko ir dienų, mė-nesių ar metų planus greitai pasitik-rinti mobiliajame telefone.

Pavyzdžiui, programėlė „Win-Streak“, kuri yra be galo paprastai naudojama, leidžia susirašyti visus svarbius verslo darbus, susitikimus, juos susidėlioti pagal svarbą ir niekuo-met nepamiršti.

Kartais panašias programėles pra-vartu naudoti visam įmonės kolekty-vui, ypač, jei jis yra išsibarstęs, dažnai dirba iš namų ar keliauja. Viena tokių komandoms skirtų programėlių yra „Wrike“. Platforma leidžia visai ko-mandai matyti jos dar laukiančius ir jau padarytus darbus, vadovams leng-vai skirstyti užduotis ir t. t.

Daug keliaujantiems verslinin-kams, kuriems skrydžiai, jų ir viešbu-čių paieškos atima labai daug laiko, in-terneto pasaulis taip pat turi išeičių. Viena jų „Worldmate“ – verslo kelio-nėms planuoti skirta programa, lei-džianti rasti skrydžius, užsisakyti viešbučius, išsinuomoti automobilį. Programėlė pateikia įvairių šalių lai-ką, žemėlapius, orų prognozes, padeda užsisakyti nakvynę. Programėle „Ji-Wire“ apie 140 pasaulio šalių randa ar-čiausiai esančias belaidžio interneto zonas.

Beje, dar tik ketinantys pradėti kurti verslus gali išbandyti dešimtis la-bai populiarių internetinių verslo pla-nų rašymo platformų.

Angelai ir patarėjai

Įvairios programėlės gali padėti per kelias minutes gauti patyrusių verslininkų patarimų ar užmegzti ryšį su investuotojais.

Programėlė „Clarity“ vienija maž-daug 30 000 įvairių sričių verslo eks-pertų, kuriems už tam tikrą mokestį galima paskambinti, susisiekti inter-netu ir užduoti rūpimus klausimus. Paslaugų kaina priklauso nuo pasi-rinkto eksperto, problemos sudėtingu-mo ir sugaišto laiko, svyruoja nuo 1 iki 161 JAV dolerio už minutę.

Investuotojų paieškos šiandien jau taip pat nebėra vien dideli prade-dančių verslininkų prisistatymo ren-giniai, kuriuose ištisą dieną verslo angelai stebi pasirodymus ir juos ver-tina. Startuoliams ir investuotojams skirtos interneto platformos žaidimo taisyklės smarkiai pakeitė. Svetainė „AngelList“ leidžia investuoti, rasti in-vestuotojų, taip pat gauti darbą pradedančiose įmonėse ar pradedantie-siems susirasti pas juos norinčių dirb-ti žmonių.

Matas Miknevičius,
„Verslo žinios“

Naujos Lietuvos euroobligacijos

Lietuvos išleistos euroobligacijų emisijos, kurių bendra vertė – 1,5 mlrd. eurų, atkreipė tarptautinių fi-nansų rinkų ir ekspertų dėmesį, kaip mūsų šalies visų laikų didžiausia, pi-giausia ir ilgiausiam laikotarpiui rin-koje pasiskolinta suma.

Ekspertai pažymėjo, kad Lietu-vos sprendimas leisti 20 metų trukmės euroobligacijas buvo drąsus, nes ilgos trukmės obligacijų kiti Vidurio ir Rytų Europos emitentai pastaruoju metu nedrįso pasiūlyti rinkai, tačiau tuo pat metu pamatuotas, liudijantis investuotojų pasitikėjimą mūsų šalimi bei maksimaliai išnaudojantis žemų palūkanų normų privalumus.

Lietuva vienu platinimu pasisko-lino didžiausią sumą rinkose – 1,5 mlrd. eurų. Palyginimui – 2010 m. iš-leistos 2 mlrd. JAV doleriais denomi-nuotos emisijos vertė buvo 1,459 mlrd. eurų.

Tai buvo pirmoji euroobligacijų emisija Lietuvai įsivedus eurą.

Žemiausia skolinimosi kaina ša-lies istorijoje – už 10 metų trukmės eu-roobligacijų emisiją bus mokamos 1,25 proc. metinės palūkanos.

Lietuva 10-čiai metų pasiskolino pigiau už Lenkiją, Slovėniją, Ispaniją, Italiją ir Latviją. Lietuvos euroobliga-cijų metinė palūkanų norma – 1,25 proc., pelningumas – 1,366 proc.

20 m. trukmės euroobligacijų me-tinė palūkanų norma (2,125 proc.) yra tokia pati, kaip praėjusių metų spalį iš-platintos 12 metų trukmės emisijos – tai reiškia, kad Lietuva pasiskolino 8 metams ilgiau be papildomų sąnaudų.

20 metų trukmės emisija yra il-giausios trukmės euroobligacijų emi-sija Vidurio ir Rytų Europoje nuo šių metų kovo mėnesio ir tik antroji tokia šiomet visame regione.

ELTA

„Amazon“ teisis su tūkstančiu žmonių

„Amazon“ persekios melagingų atsiliepimų rašinėtojus.

mobiquityinc.com

Elektroninės prekybos milžinė „Amazon.com“ Seattle teisme pa-reiškė ieškinį 1,114 žmonių, palikusių atsiliepimus parduotuvės JAV svetai-nėje.

„Amazon“ teigia, jog nesąžiningi vartotojai pakenkė įmonės reputacijai, rašydami svetainėje „melagingus, klai-dinančius ir netikrus atsiliepimus“. Šie žmonės, pavadinti tradiciniu sąly-giniu vardu John Doe, nes jų tikrų var-dų įmonė nežino, svetainėje fiverr.com

siūlo netikrų atsiliepimų rašymo pa-slaugas, už kurias prašo po 5 JAV do-lerius.

„Amazon“ jau buvo pareiškusi ieš-kinius kelioms svetainėms, kurios taip pat pardavinėjo melagingus atsiliepi-mus.

„Amazon“ taisyklėse pabrėžiama, jog vartotojams draudžiama gauti ar mokėti pinigus už bet kokius paliktus atsiliepimus.

BNS

„Volkswagen“ atšaukia 8,5 mln. automobilių

Vokietijos automobilių gamintoja „Volkswagen“ pranešė atšaukianti iš rinkos visus Europos Sąjungoje par-duotus automobilius su dyzeliniu va-rikliu, kuriuose įdiegta išmetamųjų dujų rodiklius mažinanti programi-nė įranga. Atšaukiama apie 8,5 mln. au-tomobilių.

Sužinoti, ar jų automobilis atšau-kiamas, „Volkswagen“, „Audi“, SEAT

ir „Škoda“ markių automobilių savi-ninkai gali įvedę savo automobilio se-rijinį numerį specialiose įmonės inter-neto svetainėse.

Visame pasaulyje parduota apie 11 mln. automobilių su programine įranga, mažinančia išmetamųjų du-jų rodiklius atliekant taršos bandy-mus.

Faktai.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2015 metų spalio 21 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,88 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,64 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,35 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,60 €

JAV LB Tarybos pirmajai sesijai pasibaigus

DALIA SHILAS

Tęsinys. Pradžią spalio 20 d. laidoje

Antroji sesijos diena

Antrąją sesijos dieną JAV LB KV pirmininkė Sigita Šimkuvienė trečių kadencijos metų ataskaitoje pristatydama savo ir visų KV tarybų veiklą padėkojo visiems KV nariams, stropiai atlikusiems savo pareigybų darbą, ir ypač Švietimo tarybos pirmininkei Daivai Navickienei, už informacijos sklaidą atsakingai vicepirmininkei Loretai Timukienei, Kultūros tarybos pirmininkei Rūtai Pakštaitei-Cole, savo patarėjai dr. Elonai Vaišnienei ir už finansus atsakingam vicepirmininkui Algimantui Gustaičiui.

Sesijoje ir ŠALFASS suvažiavime Lituanistikos tyrimo ir studijų centras pristatė net dvi kilnojamas parodas. Antroji paroda „Atversim dainų švenčių skrynią“ pasakoja apie turtingą Šiaurės Amerikos lietuvių dainų švenčių istoriją – dvylikoje standų sesijos dalyviai ir svečiai galėjo pamatyti devynių dainų švenčių leidinius, dokumentus, nuotraukas, taip pat švenčių aprašymus, paruoštus lietuvių ir anglų kalbomis. Šios ir „Sportas JAV lietuvių gyvenime“ parodų standų nuotraukose, kuriose įamžintos švenčių akimirkos, ne vienas atpažino save – dainuojantį, dirguojantį, besiklausantį, sportuojantį. Šios dvi parodos, kurias paruošė Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vicepirmininkė Loretą Timukienė ir kurių rėmėjai – Lietuvių Fondas ir JAV Lietuvių Bendruomenė, toliau keliauja per JAV lietuvių bendruomenes, tokiu būdu daugiau žmonių turi galimybę daugiau sužinoti apie turtingą mūsų tautos istoriją, išsivijus lietuvių tradicijas ir pasiekimus meninėje bei sportinėje veikloje.

Šiuo metu JAV LB jungia 52 apylinkes, veikia 40 lituanistinių mokyklų. KV leidžia du leidinius „Naujienas“ ir „Bridges“, Socialinių reikalų skyrius leidžia žurnalą „Pensininkas“. Padėkojusi redaktoriams L. Timukienei ir T. Vekteriui, pirmininkė kvietė XXI Tarybos narius užsiprenumeruoti šiuos leidinius ir lankytis LB interneto svetainėje ir socialiniame tinkle „Facebook“.

Pats didžiausias šių metų JAV LB renginys buvo X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventė. Pirmininkė dėkojo šventės rengėjams ir organizatoriams D. Polikaičiui, K. Giedraičiui, V. Čuplinskui ir dideliam 200 savanorių būriui.

Pirmininkė papasakojo apie jau aštuntus metus vykdomą LISS programą, kurios koordinatore yra Ina Stankevičienė, talkininkai Almantas Palubinskas ir Auksė Motto.

Pirmininkė dėkojo, kad pagaliau pasisekė „išjudinti“ jaunimą. KV vicepirmininkė, atsakinga už jaunimo reikalus, Liepa Boberienė įdėjo daug pastangų, kad įvyktų JAV LJS suvažiavimas, būtų išrinktos nauja valdyba ir sąjungos pirmininkė Monika Bernotaitė. Ilgametei jaunimo globėjai Rasai Ardytei-Juškienei šiemet buvo įteiktas KV Padėkos raštas už ilgametę veiklą su LISS programa.

S. Šimkuvienė dėkojo JAV LB Tarybos nariams Rimantui Dirvoniui ir Juozui Polikaičiui, buriantiems naujus LB narius, profesionalams psichologams, savanoriškai dirbantiems, aptarnaujant Paguodos telefono liniją.

„Džiaugiamės nuoširdžiu bendradarbiavimu su Lietuvių Fondo valdybos pirmininku Mariumi Kasniūnu ir tarybos pirmininku Sauliumi Čyvu, Pelno skirstymo komisijos pirmininku Vytautu Naručiu ir jo komanda ir skatiname visus XXI Tarybos narius tapti LF nariais, – tęsė pirmininkė ir kvietė prisijungti ir prie Tautos fondo aukotojų sąrašo... Gražus bendradarbiavimas vyksta su Kazickų fondu, su Lituanistikos tyrimo ir studijų centro tarybos pir-

Susipažinimo vakaronė Clevelando Lietuvių namų viršutinėje salėje.

Dalios Shilas nuotraukos

mininku dr. Robertu Vitu, Kristina Lapienyte.”

Pirmininkė gražiai įvertino LR užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus darbą. „Daug bendraujame su LR diplomatais – su buvusiu ambasadoriumi Ž. Pavilioniu, generaliniais konsulais Marijumi Gudynu, Juliumi Pranevičiumi, Dariumi Gaidžiu ir dabartiniu ambasadoriumi Rolandu Kriščiūnu. Valdovų rūmuose, iškilmingame PLB XV seimo atidaryme, teko didelė garbė visos LB vardu padėkoti jo Ekscelencijai Prezidentui Valdui Adamkui ir įteikti jam „Žalgirio medalį“. „Žalgirio medaliais“ šiais metais buvo pagerbti XIV Seimo pirmininkė Danguolė Navickienė, Marius Kasniūnas, Edmundas Kulikauskas ir Rimantas Bitėnas.

Savo ataskaitoje S. Šimkuvienė dėkojo vicepirmininkui sporto reikalams Tomui Mitrulevičiui ir pasidžiaugė sporto renginių gausa apylinkėse. Čikagos krepšinio lyga suruošė išpūdingą „Krepšinio žvaigždžių“ dieną. Rytinio Long Islando lietuviai Lietuvos nepriklausomybės dieną šventė krepšinio aikštelėje, į kurią pakvietė ne tik lietuvius iš aplinkinių apylinkių, bet ir kaimynus estus bei lenkus. Kiekvieną rudenį Connecticuto sporto klubas organizuoja Eidukačio krepšinio turnyrą. Šiemet Ambasatoriaus taurės krepšinio turnyras buvo surengtas Čikagoje, jo metu Pasaulio lietuvių centre Lemonte buvo pristatyta Lituanistikos tyrimo ir studijų centro parengta paroda „Sportas JAV lietuvių gyvenime“. Ši rudenį, per Lietuvių dienas, Los Angeles vyko 3x3 krepšinio turnyras. O praėjusią vasarą lietuvačiai gausiai rinkosi į Čikagos, Massachusettso ir Rytinio Long Islando paplūdimiuose surengtas tinklinio rungtynes. „Negaliu nepaminėti Aido Ardžijausko bė-

gimo nuo Los Angeles iki New Yorko. Portlando apylinkė 9 km bėgimu pagerbė sausio 13-osios Lietuvos laisvės gynėjus. JAV Lietuvių Bendruomenė prisijungė prie pasaulinio „5 už Lietuvą“ bėgimo, renginius organizavo New Yorko ir Čikagos lietuvių bendruomenės. Taip pat pavasarį daugelio lietuvių dėmesį patraukė Aido Ardžijausko ir Rimo Jakelaičio dalyvavimas New Yorko ultramaratone, kur Aidas visų mūsų džiaugsmui užėmė pirmą vietą. Taip pat visuotinį smalsumą sužadino Nantucketo lietuvių žygis aplink salą, pasivažinėjimas dviračiais Washington, golfo turnyras St. Petersburg, Floridoje, salės futbolo varžybos Connecticute, kėgliųvimo turnyras Atlantoje. Ypač džiugu, kad atsiranda lietuvačių, norinčių treniruoti ir ugdyti vaikus. Sporto stovyklos jaunimui ir vaikams buvo suorganizuotos New Jersey ir Čikagoje. Smagu, kad neišblėsta ŠALFASS energija, šiais metais buvo organizuoti senjorų, suaugusiųjų, jaunimo ir vaikų krepšinio varžybos, slidinėjimo, šachmatų ir stalo teniso turnyrai. Šaunu, kad sportas sujungia mus visus.”

Po išsamios S. Šimkuvienės ataskaitos klausėmės JAV LB XX Tarybos Kontrolės komisijos pirmininko Edwardo Bubnio pranešimo.

Savo pasisakyme LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kalbėjo apie esamą Rusijos grėsmę, pabėgėlių Europoje ir Lietuvoje padėtį. Pabrėždamas, kad mažų tautų balsas turi būti girdimas, dėkojo JAV Lietuvių Bendruomenei už visas pergales nueitame lietuvių išlaikymo ir puoselėjimo kelyje. „Turime tas pačias šaknis, esame tos pačios tautos vaikai“, – sakė ministras ir ragino džiaugtis tuo, ką pasiekėme ir kartu visame pasaulyje švęsti Lie-

Iš k.: Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vicepirmininkė Loretą Timukienė, PLB Tarybos pirmininkė Dalia Henke, JAV LB XXI Tarybos narys, LRS/PLB komisijos narys, PLB ekonomikos komisijos narys Kęstutis Eidukonis, PLB KV vicepirmininkė informacijai Dalia Shilas ir LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas.

tuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Šios kelionės metu ministras susitiko su Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFAS) metinio suvažiavimo dalyviais, apsilankė Šv. Kazimiero parapijoje, padėjo gėlių ant Prezidento Antano Smetonos ir jos žmonos Sofijos kapų „Visų sielų“ kapinėse Chardone, aplankė generalinį konsulą naujajame konsulate Čikagoje.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirminkė Dalia Henke sesijoje papasakojo apie PLB ir naujos XV valdybos veiklą. Aš supažindinau su PLB valdybos Viešųjų ryšių komisijos veikla. Sesijos dalyviams pristatėme žurnalą „Pasaulio lietuvis“, paskatinome ne tik prenumeruoti ir skaityti, bet ir rašyti šiam leidiniui.

Dalia Henke džiaugėsi čia susitikusi senus draugus ir kolegas bei susipažinusi su naujais, tarp jų ir su naujuoju PLB išdinininku Edwardu Bubniu.

Po sesijos Dalia Henke lankėsi įvairiose lietuviškose įstaigose Čikagoje ir jos apylinkėse. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje D. Henke susitiko su jo steigėju Stasiu Balzeku, muziejuje apžiūrėjo parodą „No Home To Go To“. Čikagos priemiesčiuose užsuko į vieną gražiausių šventovę – Marquette Parke esančią Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią. Pakeliui į Jaunimo centrą apžiūrėjo Dariui ir Girėnui skirtą paminklą. „Be galo didelį įspūdį paliko Pasaulio lietuvių archyvas, kuris yra didžiausias Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) padalinys, jame kaupiami ir PLB valdybos veiklos archyvai“, – po kelionės pasakojo D. Henke. Čikagos lituanistinę mokyklą jai aprodė ir apie mokyklos gyvenimą papasakojo jos direktorė Laima Apanavičienė. Pasaulio lietuvių centre Lemonte įsikūrusioje Lietuvių Fondo būstinėje PLB pirminkė susitiko su LF valdybos pirmininku Mariumi Kasniūnu, LF administratore Jūrate Mereckiene ir LF administracijos darbuotoja Vida Bieliauskiene. Lietuvių Fondo pagrindinis tikslas yra lietuvybės išlaikymas išeivijoje. „Kartu aptarėme PLB ir LF bendradarbiavimo bei tarpusavio pagalbos galimybes, kalbėjome apie tai, kaip suderinti šių dviejų ypač svarbių išeivijos organizacijų veiksmus, kad vis gausėjančios lietuvių gretos įvairiose pasaulio šalyse galėtų ne tik burtis, bet ir vykdyti lietuvių švietimą, puoselėti tautinę kultūrą. Lemonto Maironio lituanistinėje mokykloje, kurioje mokosi 670 mokinių ir kuriai vadovauja Goda Misiūnienė, dalyvavau susitikime su šios mokyklos abiturientais. Wisconsin valstijos sostinėje Madisone susitikau su Madisono Lietuvių Bendruomenės nariais ir LR žemės ūkio ministre Virginija Baltraitiene, atvykusia į JAV su LT delegacija. Susitikime aptarėme PLB ir ypač PLB ekonomikos komisijos, kuriai vadovauja Angelė Kavak, bendradarbiavimo galimybes. Dalyvavimas Lietuvių verslo tarybos susirinkime Lemonte parodė, kad JAV verslininkai gali būti vieningi ir labai reikalingi. Pavyzdžiui 2018 m. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui būtų galima Čikagoje surengti Lietuvių dienas su užbaigiamuoju vakaro klasikiniu koncertu. Susitikimuose su „Draugo“ redaktore Ramune Lapas ir „Amerikos lietuvių“ redaktoriumi Broniu Abručiu aptarėme PLB valdybos bendradarbiavimą skleidžiant visokeriopas žinias apie PLB valdybos veiklą ir projektus. Kaip vieną iš istoriškai svarbių susitikimų būtų galima įvardyti pažintį su ilgamečiu PLB pirmininku, „Pasaulio lietuvių“ redaktoriumi ir keleto knygų autoriumi Broniumi Nainiu. Buvau susitikusi ir su Čikagos Lietuvių Rotary klubu, kuriame vyko metinis golfo turnyras ir buvo renkami pinigai cukralige sergantiems Lietuvos vaikams.

Čikagos centre, kuriame plazda Lietuvos vėliava, neseniai įsikūrusiame LR generaliniame konsulate, vėl susitikome ir kalbėjome apie bendradarbiavimą su LR generaliniu konsulu Marijumi Gudynu. Už šiuos nuostabius įspūdžius ir globą lankantis JAV nuoširdžiai dėkoju Juozui Polikaičiui ir jo žmonai Irenai, Rimantui Dirvoniui, Sigitai Šimkuvienėi, Loretai Timukienėi, Austėjai Sruogai ir jos vyrui Vytui, Laimai Apanavičienei, Mariui Kasniūnui, Jūratei Mereckienei, Angelei Kavak, Ramunei Lapas, Broniui Nainiui, Broniui Abručiui, Vestai Valuckaitei, Marijui Gudynui, Godai Misiūnienėi, Astai Zimkus, Birutei Kairienei.

Sesijos dalyvius labai sudomino tris kadencijas – (1976–1979), (1985–1986), (2000–2003) – JAV LB Krašto valdybai vadovavusio gerb. **Algimanto Gečio** išmintis ir patirtis jo pranešime „JAV Lietuvių Bendruomenė vakar, šiandien ir rytoj“.

Apžvelgęs JAV LB įsikūrimo istoriją ir besi-

PLB Tarybos pirm. Dalia Henke (k.) ir JAV LB KV pirmininkė Sigita Šimkuvienė su tris kadencijas Krašto valdybos pirmininko pareigas ėjusiu Algimantu Gečiu.

keičiančius tikslus, A. Gečys plačiau apsistojo ties šia diena ir dabartiniais uždaviniais. Cituojame šią jo pranešimo dalį.

Prieš 25-erius metus Lietuvos atgauta nepriklausomybė praturtino JAV-es apie 50 000 tūkstančių iš tėvynės atvykusių lietuvių. Džiaugiamės gavę lietuvybei Amerikoje stiprią transfūziją, džiaugiamės atvykusiųjų dėmesiu lituanistinėms mokykloms, šokių grupėms, chorams, labdarai, sportui, ir t. t. Mus džiugina ir faktas, kad šioje Taryboje „trečiabangiai“ atstovai sudaro daugumą. Iš Tarybą sudarančių 70-ties narių (60 rinktų ir 10 apygardų pirmininkų), 44-ri asmenys yra „trečiabangiai“.

Atsižvelgiant į šioje Taryboje esantį gausų „trečiabangių“ narių skaičių, mane kviečiant kalbėti buvo pasiūlyta skirti laiko apibrėžimui Tarybos nario pareigų. Tačiau patyręs, kad kadenciją baigiantis Tarybos prezidiumas yra paruošęs vadovą nušviečiantį Tarybos nario pareigas, nutariau, kad bus kur kas geriau, jei jūs individualiai pasiskaitysite ir įsiminsite. Aš tačiau norėčiau pasisakyti keliais klausimais, artimai susijusiais su buvimu Tarybos nariu:

1. Yra būtina prenumeruoti lietuvišką spaudą ir atidžiai sekti joje aprašomas išeivijos ir Lietuvos problemas. Spaudoje pasisemsite žinių kas gera ir kas taisytina bendruomeniniame gyvenime. Iš gautų žinių Tarybos sesijų metu nukalsite rezoliucijas / nutarimus. Laikraščiai „Draugas“ ir „Amerikos lietuvis“ yra ypač palankūs Bendruomenei, lietuvybės problemų svarstymui bei sprendimui. Internetė sekite „bernardinai.lt“, „Delfi“, „Lietuvos rytą“, nes Tarybos nariui yra būtina būti informuotam Lietuvos gyvenimo klausimais. Nepamirškite ir Bendruomenės spaudos: „Pasaulio lietuvių“, „Pensininko“, „Bridges“, „JAV Lietuvių Bendruomenės naujienų“.

2. Susipažinkite ir tarp savęs kalbėkitės rūpimais klausimais. Tie klausimai gali liesti stažuotes Lietuvoje, archyvus, Lietuvos pilietybės išlaikymą, ekonominį bendravimą su Lietuva, svetimųbių kalboje įsipilietinimą, pavardžių ir vietovardžių rašybą, ir t. t. Jūsų tarpusavio pokalbiai ir suderintos pažiūros su laiku ves ir į atitinkamų rezoliucijų Tarybos sesijoje atsiradimą. Esame pastebėję, kad kai reikalai būna tarpusavyje aptarti ir rezoliucijos paruoštos dar esant namuose, darbas Tarybos sesijose yra žymiai tinkamiau vykdomas.

3. Šiais laikais esame pripratę prie interneto, iga-linančio mus vienu paspaudimu pasiekti eilę asmenų. Juo vienu tačiau bandruomeniniame gyvenime ne-turėtume pasikliauti. Kartais geriau perduodama ži-nia išleidžiant paštu keliaujančią aplinkraštį, pakėlus telefono triubelę ir problemą aptarus. Asmeniškai ko-munikuodami kur kas artimiau susipažįstam, su-stiprinam impulsą būti veikliais.

4. Tarybos narius norime matyti esant raštingus, bendradarbiaujančius spaudoje. Šiais laikais aš nuomonę apie veiklius asmenis formuoju skaitydamas jų straipsnius. Loretos Timukienės, Angelės Kava-kienės, Dalios Shilas, Dianos Norkienės, Irenos Valys-Nakienės, Algirdo Grybo pavardes aš įsidėmėjau sekdamas spaudą. Veiklią lietuvi, Krašto valdybos pir-mininkę Sigitą Šimkuvienę, mano žmona Teresė pa-stebėjo jai 2000-siais metais dažnai rašant laikraštyje „Darbininkas“. Pakvietėme ją atvykti į Dainavos sto-

vyklavietėje Krašto valdybos organizuojamą savait-galį susipažinimui su Bendruomene. Visa kita – jau istorija. Taigi, kviečiu ir raginu rašyti.

5. Kaip Tarybos nariai turite pilną teisę ir pareigą dalyvauti LB apygardos suvažiavime, apylinkės valdybų posėdžiuose, metiniuose susirinkimuose. Nebijokite paskambinti ir pareikšti norą būti pakvies-tiems.

6. Lietuvių Fondas didžia dalimi yra JAV LB kū-rinys. Jis remia lietuvybės išlaikymo bei puoselėjimo veiklą. Gerai prieš visuomenę atrodytų, jei kiekvienas Tarybos narys būtų ir Lietuvių Fondo nariu. Nariu kandidatu tampama įstojant su 10-ties dolerių įnašu.

7. Yra būtina JAV LB Tarybai sustiprinti soli-darumo įnašo išrinkimą. Lietuvai atgavus nepri-klausomybę Bendruomenė nustojo visuomenės lais-vinimo darbui skirtų aukų. Nemaža dalis lėšų atei-na iš kultūrinių renginių, tačiau ne visi jie pelningi.

8. Kiekviena išeivijos banga su savim atsineša skirtingus talentus. Pastebime, kad „trečiabangiai“ būdami jaunesnio amžiaus yra nagingi, atsivežę ta-lentą statyti. Lietuvių telkiniuose šiuo metu jaučiamas trūkumas nuosavybių leidžiančių pasigrožėti gamta, pasidžiaugti sportu, atšvęsti Jonines. Glaudžiamės pas kitataučius, mokėdami nemažas sumas. Užsidarant miestų centruose esančioms lietuvių organizacijų nuosavybėms, lietuvių parapijoms, mūsų telkiniuose yra būtina įsigyti ar pasistatyti ką nors mažesnio, pri-einamesnio, esančio saugesniame rajone. Konkretūs pavyzdžiai: Tėvai pranciškonai uždarydami Brook-lyne esantį „Židinį“ įteikė pusę milijono dolerių vertės čekį, kurį turėjo pasidalinti Atletų klubas, New Yorko LB apygarda ir Maironio lituanistinė mokyk-la. Tie pinigai buvo investuoti ir siekė per 600 000 do-lerių. Sukruskite ir pinigus panaudokite. Pasidomė-kite ir Clevelande likviduojamais Lietuvių Bendruo-menės Socialinių reikalų tarybos statytais lietuvių glo-bos namais.

9. Atvykę į Ameriką po Antrojo pasaulinio karo radome veikiančiais lietuvių parapijas. Jų tada pri-skaiciavome apie 130. Šiuo metu lietuvių parapijų skai-čius Jungtinėse Amerikos valstijose yra nukritęs apytikriai iki 30, lietuvių kalba šv. Mišios yra laiko-mos gal tik tuzinė parapijų. Lietuvių Bendruomenė turėtų imtis iniciatyvos tautiečius nuteikti bei paveikti, kad lietuviškos parapijos gyvuotų, būtų mūsų lan-komos, ir prisidėtų prie mūsų išlikimo lietuviiais.

Šiandieną jūs, JAV Lietuvių Bendruomenės XXI Tarybos nariai, perimate į savo rankas estafetės laz-delę, sprendimus dėl Lietuvių Bendruomenės ateities Amerikoje. Nebijokite naujus uždavinius prisiimti, veiklos metodus keisti, organizaciją pritaikyti šių die-nų reikalavimams. Linkiu jums Bendruomenėje su-telkti lietuvius ne „emigracijos bangu“, bet išlie-kančios sąmoningos lietuviybės pagrindu. Nepri-klausoma Tėvynė Lietuva tebūna mums švyturium, nu-šviečiančiu keliuos į ateitį.

S. Algimantas Gečys – tris kadencijas (1976–1979), (1985–1986) (2000–2003) JAV LB Krašto valdybos pir-mininkas. Įvairiais laikotarpiais, 14 metų buvo JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininku.

Bus daugiau

SVEIKATA

Kaip išgyventi ištikus miokardo infarktui?

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Visi mes žinome, koks pavojus gyvybei gresia ištikus miokardo infarktui. Amerikoje infarktai įvyksta kas 43 sekundės. Dauguma asmenų infarktą patiria pirmą kartą, ir net 117,000 miršta.

Bet tai neturi įvykti. Tikimybė išgyventi ištikus infarktui žymiai padidėja pradėjus kuo greičiau gydyti, – teigia Amerikos kontrolės ir ligų prevencijos centro specialistai (angl. U.S.Centers for Disease Control and Prevention). Pravedus apklausą nustatyta, kad dauguma žmonių žino tik vieną miokardo infarkto požymį – skausmą, atsiradusį krūtinėje, širdies plote, ir tik 27 proc. asmenų susipažinę su kitais galimais požymiais.

Miokardo infarkto išsivystymo mechanizmas

Miokardo infarktas įvyksta su trikus kraujotakai, kuomet užsikemša vainikinės (koronarinės) arterijos, maitinančios širdies raumenį. Raumuo negauna deguonies, ir jame įvyksta negrįžtami pakitimai – staigi tam tikro širdies raumens ploto žūtis (nekrozė). Vainikines širdies arterijas gali užkimšti trombas, kartais embolas, jas gali užspausti spazmas, jų spindį gali susiaurinti arterosklerotinės plokštelės. Širdies infarkto stiprumas priklauso nuo to, kokia arterija ir kokio stambumo yra užkemšama.

Širdies raumens pakitimai įvykus infarktui

Sutrikus širdies raumenyse kraujotakai ir jos neatstačius, po 20–40 min. prasideda biocheminiai pokyčiai širdies raumens ląstelėse. Po 6 val. išryškėja miokardo pakenkto raumens sunykimas, o po 12–14 dienų pakenkto raumens vietoje pradeda formuotis jungiamasis granuliacinis audinys. Po 2–3 mėn. susidaro tvirtas, į nušifuotą stiklą panašus poinfarktinis randas. Dažniausiai miokardo infarktas įvyksta širdies kairiojo skilvelio priekinėje ir užpakalinėje sienelėje bei tarpškilvelinėje pertvoroje.

Priežastys

Miokardo infarktas gali ištikti, kai po fizinio krūvio arba nervinės įtampos širdies raumeniui netikėtai prireikia daug daugiau deguonies (koronarų nepakankamumas dėl padidėjusio deguonies poreikio).

Infarkto išsivystymą sąlygoja rizikos veiksniai:

- * rūkymas;
- * padidėjęs arterinis kraujospūdis;
- * cukrinis diabetas;
- * per didelis cholesterolio kiekis;
- * nuolatinė emocinė įtampa;
- * dažnas fizinis pervargimas;
- * mažas fizinis aktyvumas;
- * nutukimas;
- * menkavertė mityba;
- * per didelis alkoholio vartojimas;
- * olinkis sirgti širdies ir kraujagyslių sistemos ligomis tarp šeimos narių.

Miokardo infarkto požymiai

Ištikus miokardo infarktui atsiranda labai stiprus skausmas už krūtinkaulio ar širdies plote, trunkantis keletą minučių, trumpam praeinantis ir vėl pasikartojantis. Skausmo pobūdis būna įvairus: spaudimo, gniaužimo, rečiau – maudimo. Dažniausiai

skausmas plinta į kairę ranką, petį, kaklą, apatinį žandikaulį, kartais į dantis. Rečiau skauda dešinę ranką, pilvo apačią. Kartais skauda ir kitas kūno vietas – krūtinės ląstos dešinę pusę, nugarą po mentėmis, ties stuburu. Tirpsta kairiosios ar abiejų rankų pirštai.

Skausmui užsitęsęs ilgiau kaip pusvalandį, ligonį apima nerimas, mirties baimė, pykina, kartais ligonis vemia (būna panašu į virškinimo sistemos sutrikimą).

Jei ima trikti širdies veikla, sumažėja arterinis kraujospūdis, išpila šaltas prakaitas, sutrinka širdies ritmas, atsiranda dusulys, svaigsta galva, pritemsta sąmonė.

Paminėti požymiai būdingi miokardo infarktui stebimi tiek vyrams, tiek moterims. Moterims dažnai pasitaiko kiek kitokie požymiai, todėl, deja, miokardo infarktas nustatomas per vėlai, ir mirtingumas nuo jo yra palyginti didelis. Moterims infarktas prasideda oro trūkumu, pykinimu, skausmais pilvo viršutinėje dalyje, taip pat spaudimo jausmu krūtinėje bei nugaros ir žandikaulio skausmais. Prieš šiuos požymius moterys jaučia stiprų nuovargį, pasikartojantį pykinimą, galvos svaigimą.

Kartais miokardo infarkto ištiktas ligonis junta tik nedidelį savijautos pablogėjimą (tai dažniau pasitaiko vyresnio amžiaus žmonėms, ypač moterims), ir infarkto pėdsakai vėliau pastebimi atsitiktinai.

Pirmoji pagalba

Įtarus miokardo infarktą, reikia kuo skubiau kviesti medicininę pagalbą, skambinant tel. 9-1-1. Kol atvyks pagalba, ligoniui reikia suteikti visišką ramybę, jį paguldyti, duoti nitroglicerino (0,5 mg tabletė dedama po liežuviu kas 5 min., bet ne daugiau kaip 3 tabletės) ir 300 mg aspirino. Ligonis kuo skubiau vežamas į ligoninę, gydymas intensyvios terapijos skyriuose.

Patarimai, kaip elgtis persirgus infarktu

Būtina žinoti, kad persirgus infarktu reikalingas saiko jausmas. Jis privalomas įvairiose srityse – tiek judant, dirbant fizinį ar protinį darbą, tiek maitinantis. Būtina save tausoti: nevaikščioti greitai, geriausias tempas – šiek tiek lėtesnis nei vidutinis. Ėjimas turi nesukelti krūtinės skausmo ar dusulio. Jį pajutus pravartu pailsėti, sustoti ar atsistėti, jei nepraeina, padėti po liežuviu nitroglicerino tabletę.

Daug dėmesio skirti mitybai. Kadangi dažna infarkto priežastis yra padidėjęs cholesterolio kiekis ir jo pasekoje atsiradusios arteosklerotinės plokštelės, užkemšiančios kraujagysles, siūloma vartoti kuo mažiau gyvulinės kilmės riebalų. Valgyti reikėtų mažais kiekiais ir dažniau. Siūloma vartoti neriebių, nesūrų, nekeptą, lengvai virškinamą maistą. Į valgiaraštį įtraukti vaisius, daržoves, kruopų patiekalus, liesą jautieną, veršieną, paukštieną (be odelės). Vengti kiaulienos ir jos patiekalų.

Nevertėtų pamiršti, kad persirgus infarktu, žmogus iš esmės turi pakeisti gyvenimo būdą – ne tik sveikai maitintis, bet ir atsisakyti žalingų įpročių, saikingai sportuoti, vartoti gydytojo paskirtus vaistus.

Psichologai pataria, kad po šios ligos reikėtų pasistengti pernelyg nesijaudinti dėl savo širdies, neužsisklęsti savyje ir mąstyti tik apie galimus širdies skausmus.

Optimizmas ir užimtumas tikrai padeda sveikti ir laimingiau gyventi.

Kaip išvengti miokardo infarkto?

Norint išgyventi ištikus miokardo infarktui – geriausiai jo niekada nepatirti. Vienintelė išeitis, kad tai neįvyktų – vengti anksčiau išvardintų infarktą sukeliančių rizikos veiksnių. Taip pat siūloma keletas būdų apsaugojimui nuo širdies ligų:

- * laikytis gydytojo nurodymų ir vartoti paskirtus vaistus.
- * Sveikai maitintis, mažinant druskos kiekį, riebalų kiekį (ypatingai sočiųjų riebalų ir cholesterolio), įjungiant į valgiaraštį daug vaisių, daržovių, riešutų.
- * Greitai vaikščioti 3 kartus dienoje po 10 min., 5 dienas per savaitę.
- * Jei rūkote, meskite rūkyti. Jei patiems sunku tai padaryti, kreipkitės pagalbos į specialistus.

Branginkite gyvenimą ir saugokite savo širdį!

Paruošta remiantis: Life Times, www.wikipedia.lt, www.WebMD, www.m.alfa.lt, www.Mayoclinic.org, www.sveikas žmogus.lt

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136
Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAIJA Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

NAIJA Biomed 380 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676

NAIJA Biomed 2 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60708 Tel: 773-656-2430

NAIJA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701

NAIJA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155

NAIJA Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

NAIJA Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5822

Ruta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli 22 W. 555 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

PO DIEVO SPARNU

Vyskupui
Kazimierui Paltarokui – 140

RENATA ŽIŪKAITĖ

Spalio 22 d. suėjo 140 metų, kai Pakruojo rajono Gailionių kaime gimė iškilus Lietuvos vyskupas Kazimieras Paltarokas. Jis gimė tais pačiais metais, kai iš šios žemės iškeliavo kitas žymus Lietuvos vyskupas Motiejus Valančius. Paltarokas savo gyvenimu tęsė šio iškilaus Lietuvos blaivintojo ir lietuviybės skatintojo darbus. Ypač sunkiu Lietuvai laikmečiu Dievas pašaukė tarnystei šį didį vyrą, ganytoją, dvasinį tikinčiųjų tėvą, kuris nepasitraukė į Vakarus, aplinkui gaudžiant sirenoms ir krentant bomboms prasidėjus Antrajam pasauliniam karui. Tvirtai apsisprendė likti su savo ganomaisiais, nepasidavė baimei būti ištremtu į Sibirą ar areštuotu, kai taip įvyko daugeliui to meto Lietuvos kunigų ir visiems likusiems vyskupsams.

Tvirty charakterio, nepaprastai valingas, darbštus vyskupas Kazimieras buvo nepaprastai stipri asmenybė, visuomenininkas, pedagogas, lietuviybės ir blaivybės puoselėtojas, seminarijos profesorius, rašytojas, pedagogas, diplomatas, nepaprastas vaikų ir jaunimo mylėtojas ir palaikytojas. Baigęs Petrapilio dvasinę seminariją dar carinėje Rusijoje, ėmėsi M. Valančiaus darbų, skatino blaivybę ne tik per pamokslus, bet ir leisdamas knygas prieš girtuoklystę. Ypatingai tuo metu trūkstant lietuviškos spaudos, pats organizavo lietuviškų knygų spausdinimą, jų platinimą, prisidėjo prie lietuviškos mokyklos kūrimo, teatro bei dainų vakarų organizavimo. Ragino moksleivius mokytis lietuvių kalbos. Iki tol nebuvo tikybos vadovėlių lietuvių kalba, Paltarokas ėmėsi juos rengti.

Jau Lietuvos nepriklausomybės metais 1926 m. Paltarokas buvo konsekruotas vyskupu ir jam priskirta Panevėžio vyskupija. Čia prabėgo šviesiausi jo dvasinio gyvenimo metai. Panevėžiečiai džiaugėsi jo ganytojiška veikla, jo paprastumu, jo pastangomis naujai iškilusia Panevėžio Kristaus Karaliaus Katedra. Savo vyskupiją per 23 ganytojiško darbo metus apvažiavo keturis kartus skersai išilgai. Labai mylėjo ir rėmė jaunimą, vaikus, jiems išleido katekizmą. Buvo paprastas ir labai žmogiškas su bet kokio rango ar luomo žmogumi, nepaisant to, ar pašnekovas užima aukštas pareigas, ar yra paprastas kaimo žmogelis. Su visais jis rasdavo bendrą kalbą, visus teviškai išklausydavo. Jo bedražygis kun. Bronius Antanaitis taip piešia to meto vyskupo Paltaroko portretą:

Išliko nepaprasto žmogaus prisiminimas. Kaip pasakų dievaitis, Bažnyčios kunigaikštis: aukštas, tiesus, apsirengęs vyskupo rūbais, su žvilgančia mitra, aukšta vyskupo kepure – mitra, didele, riesta, sidabru blizgančia vyskupo lazda – pastoralu, be galo susitelkęs. <...>

Ekscelencija mėgo bendrauti su žmonėmis, pasikalbėti, išklausti juos, kad pažintų gyvenimą toki, koks jis yra. Ateidavo pagalbos nelaimės ištikti moksleiviai... Kiek galėdavo, Vyskupas juos sušelpdavo. Jie žadėdavo atiduoti. Daug pažadų gyvenime girdėjęs Vyskupas sakydavo: „Nesakyk, kad atiduosi, nes paskui ant sąžinės turėsi, atiduok, kai turėsi, biednesniam už save....“

Labai malonus būdavo svečiuose. Ypač dažnai man tekdavo su juo svečiuotis pas miškininką Mykolą Konkulevičių, gyvenantį Panevėžyje, Sodų gatvėje. Čia Ekscelencija visus pakalbino, su visais pajuokaudavo, papasakodavo anekdotų iš savo ir kitų žymesnių asmenų gyvenimo. Žodžiu, Vyskupas Paltarokas buvo tikras demokratas, žmonių bičiulis, „mūsų žmogus“, paprasčiausias, prieinamiausias Lietuvos katalikų Vyskupas – dvasios vadas.

Vyskupas Paltarokas turėjo ypatingą pedagogo talentą, labai rūpinosi jaunų žmonių ugdymu, auklėjimu stengėsi, kad jauni kunigai kuo geriau pasirengtų dėstyti tikybą mokykloje. Jo katekizmas „Tikybės pirmamokslis“ daugeliui padėjo pasiruošti pirmai išpažinčiai ir komunijai. Mokyklų kapelionais skirdavo pačius šviesiausius kunigus. Krikščionišką auklėjimą ir jo subrandintą vaikutį laikė didžiule vertybe. Panevėžio Vyskupo Kazimiero Paltaroko katalikiškoje vidurinėje mokykloje vieną stendą puošia tokia vyskupo citata: „Vaikas ir kryžius – tai perlas ir deimantas kataliko mokytojo rankose, didžiausias mokyklos turtas, šeimos brangenybė.“ Jis rėmė įvairias katalikškas organizacijas, ypatingai ateitininkus, buvo dvasinis Ateitininkų vadas, dažnai dalyvaudavo ateitininkų renginiuose, bendraudavo su ideologiniais organizacijos vadais P. Dovydaičiu ir S. Šalcauskiu.

Labai reikšmingas ir išskirtinai sunkus vyskupo Paltaroko gyvenimo tarpsnis prasidėjo sovietams okupavus Lietuvą ir suėmus Bažnyčios ganytojus: M. Reinį, V. Borisevičių. 1949 m. rugpjūtį kaip vienintelis Lietuvos vyskupas buvo priverstas vykti į Vilnių ir iš ten vadovauti visai Lietuvos Katalikų bažnyčiai. Tai buvo be galo sunkus jo gyvenimo tarpsnis, jis turėjo nuolat laviruoti tarp savo idealų ir komunistų reikalavimų. Jo bute ir kurijos patalpose buvo įrengta slaptojo klausymosi aparatūra ir daugiau nei dešimt sovietų saugumo informatorių fiksavo vos ne kiekvieną vyskupo ištartą žodį. Atsidūręs daug nepalankesnėse sąlygose, K. Paltarokas ir toliau gebėjo išlaikyti pusiausvyrą tarp nuolaidų sovietų valdžiai darymo ir Bažnyčios gyvybės palaikymo pastangų. Jis nuolat vedė derybas su valdžios atstovais dėl ištremtų vyskupų sugrąžinimo, dėl bažnyčių, kuriose nebuvo registruojami kunigai tolesnio likimo ir kitais tuo metu aktualiais klausimais.

Nepaisant nuolatinio spaudimo, vyskupas savo idealų niekada neišsižadėjo. Dar 1940 m. sovietams tik okupavus Lietuvą ir raunant tikėjimą iš žmonių širdžių, vyskupas mokytojai A. Šilgalytei prisipažino: „Kaip kartais baiminuosi, kad nesusvyruočiau kaip vyskupas, kad manęs bolševikai nepadarytų, bijau. Juk ir aš esu žmogus. Aš niekur nebėgiu lankytis, vengiu, juk esu epidemija...“.

1949 m. Vilniuje yra sunkiausi Bažnyčiai metai, uždaromos bažnyčios, iš 30 lieka veikti tik 7. Iš Vilniaus tremiami kunigai, jų liko vos keletas.

Kiekvienos bažnyčios uždarymas yra kaip vinis į vyskupo širdį. Tarybinė valdžia nutarė uždaryti Katedrą ir nugriauti Aušros Vartus, išnešant Mergelės Marijos paveikslą į Šv. Teresės bažnyčią. Paltarokas labai stipriai išgyveno šiuos įvykius, šv. Mišias Aušros Vartų koplyčioje aukodavo ašarodamas dėl Bažnyčios, dėl Lietuvos. Vis dėlto per švč. Mergelės Marijos užtarimą Aušros Vartai buvo išsaugoti, tačiau Katedrą nuspręsta uždaryti. Vyskupas ieškojo būdų išsaugoti šią brangią šventovę, tačiau viskas buvo veltui. Po kurio laiko 1953 m. buvo leista perkelti šv. Kazimiero karstą su palaikais į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią. Kaip rašo kun. Konstantinas Gajauskas: *Graudesnių dalykų neteko patirti. Įeiname į Katedrą, Vysk. Paltarokas, kan. J. Elertas ir aš. Katedra išniokota, suversta, vos priejome prie koplyčios. Suklupome, meldėmės. Pažvelgiau į vyskupo veidą – sunku atpažinti. Nešame karstelį, rankos dreba. Stovi senas, purvinas sunkvežimis. Vyskupas atsisėdo prie šoferio. Ant kelių karstelis, rankose rožančius. Ir taip nuvežamas į šv. Petro ir Povilo bažnyčią.*

Vėliau vyskupas sakė: „Katedra – visos Lietuvos brangenybė. Juk tai Tėvynės krikščionybės lopšys. Jei ir visos bažnyčios būtų uždaromos, tai ji turėtų būti paskutinė...“ Paltarokas turėjo viltį atidaryti Katedrą, deja, gyvas būdamas šito jis nesulaukė. Paskutiniai aštuoneri metai reziduojant Vilniaus vyskupijoje jam atnešė daug kančios, nešant visos bažnyčios reikalus ant savo pečių. Jam vienam teko važinėti po visą Lietuvą teikti sutvirtinimo sakramentą, vienoje Utenos parapijoje suvažiavo tūks-

tančiai sutvirtinamųjų.

Tais metais labai pablogėjo jo sveikata, nepaisant nuolatinių bolševikų vizitų ir tardymų, kvietimų į Maskvą, ne visada sulaukdavo palaikymo iš savo brolių kunigų. Buvo tokių, kurie viešai kritikavo jo veiklą bei darbus.

1958 m. sausį vyskupo K. Paltaroko gyvybė užgeso, palikusi Lietuvos

Vysk. Kazimieras Paltarokas

bažnyčios padangėje ryškų pėdsaką, atlaikius ant savo pečių patį sunkiausią Lietuvos bažnyčiai laiką. Šis didis, išmintingas, kilniadvasis Lietuvos ganytojas buvo palydėtas iš Vilniaus į Panevėžio Katedros kriptą tūkstančių Jį mylinčių tikinčiųjų. 1958 m. šio didžio Bažnyčios žmogaus verkė visa Lietuva.

Teužtaria ir šiandien šis didis Dvasios Vadas vargstančią mūsų Lietuvą ir jos vaikus!

ADVOKATAI	SIŪLO DARBĄ
Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 Tel. 773-582-4500 Valandos susitarus	European restaurant in Lemont looking for part time Line Cook. Teleph. 630-464-8773
CHIRURGAI	VIDAUS LIGOS
PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA Center for Health 1200 S. York, Elmhurst, IL 60126 Tel. 331-221-9004	EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C. VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS Kalbame lietuviškai 6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6 Chicago, IL 60638 Tel. 773-229-9965 Valandos susitarus
DANTŲ GYDYTOJAI	
DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA 9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL Tel. 708-598-8101	EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai 4647 W 103 St, Oak Lawn, IL 25 E Washington, Ste 1121, Chicago, IL Tel. 708-422-8260
AKIŲ LIGOS	
ARAS ŽLIOBA, M.D. AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA 219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435 Tel. 815-741-3220	SKAUSMO GYDYMAS
	DR. RENATA VARIAKOJYTĖ SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ 7600 W. College Drive Palos Heights, IL 60463 Tel. 708–361–5550 Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

Aplinka jį sukūrė universaliu žmogumi

Kunigą Liudą penkerių metų tarnystės Tėviškėje sveikino parapijos pirm. Irena Kleinaitenė ir sekmadieninės mokyklėlės vaikai. Western Springs, 2010 m. gruodžio 5 d. Tikėkimės, kad spalvingų balionų nepritrūks ir šį sekmadienį, spalio 25 d. Liudo dešimties metų tarnystės proga!

Atkelta iš 7 psl.

– Čia galbūt daugelis mūsų skaitytojų nesupras, kaip Tėviškės parapijiečiai galėjo savo pačių sprendimu savarankiškai parduoti patalpas ir išsikraustyti kitur? Reiškia, jūsų bažnyčia nėra pavaldi kažkokiai hierarchijai, kaip Romos katalikai Vatikanui?

– Mūsų bendruomenėje viską valdo pati bendruomenė visuotiniu balsavimu. Norime perkame, norime parduodame. Balsavimu parapija taip pat išsirenka ir kunigą, jei parapijai ir kunigui viskas tinka, kunigas gali visą gyvenimą būti vienoje parapijoje. Mes patys sprendžiame, kaip mums gyventi.

– Ar pasiteisino parapijiečių sprendimas persikraustyti į ramų Čikagos priemiestį Western Springs?

– Manau, jie priėmė gerą sprendimą, perspektyvos Marquette Parke buvo labai blogos. Jei ne šis sprendimas, kažin ar mes šiandieną kalbėtume.

– Kas pasikeitė parapijoje per tą dešimtmetį – tiek į geresnę, o gal net ir į blogesnę pusę?

– Visų pirma, žmonės, atvykstantys į pamaldas, atsineša visiškai kitokią emocinę nuotaiką, nebėra pašalinių baimių dėl apylinkės, dėl aikštelėje paliktų mašinų ir t. t. Parapija tapo gyvesnė ir dinamiškesnė, atsirado daug naujų renginių. Esame nuolat atviri naujoms mintims ar tam tikriems pasikeitimams parapijos gyvenime.

– Kadaise mano bičiulis, buvęs banko prezidentas, yra karčiai pašmaikštavęs, kad bažnyčia yra didžiausias pasaulyje UAB'as...

– Parazitų yra visur ir jei žmonės užsimerkia prieš tokius „kunigus”,

jie pavirsta biznieriiais-aminininkais. Kur yra stiprūs ir blaivūs tikintieji, studijuojantys Šventą Raštą, ten bažnyčia niekada nepavirsta į UAB'ą!

– Esu pastebėjęs, kad evangelikai liuteronai stengiasi neužkrauti visos finansinės naštos ant savo parapijiečių pečių...

– Evangeliškoje tradicijoje yra skatinamas sąmoningumas – jei aš žinau, kuo tikiu, jei aš manau, kad bažnyčia yra svarbu, aš aukoju. Kunigas kartu yra ir parapijietis, kuris kasmet prisideda savo įnašu prie parapijos išlaikymo. Taip pat kiekvienas mūsų parapijietis žino, kam panaudojamos kiekvienas parapijai paaukotas doleris. Mano bažnyčia yra mano dvasiniai namai, prie kurių išlaikymo prisidedamas aš išreiškiu dėkingumą Dievui už visus palaiminimus, iš kurių aš galiu laiminti kitus.

– Neišvengsiu nepaklausęs apie rinkodarą. Tėviškės parapijos šūkis skamba labai kilniai: „atviros durys visiems”. Ar daugelis peržengia parapijos slenkstį? Kiek iš jų pasilieka?

– Atviros durys reikšia ir ateiti, ir išeiti, mes nieko negaudome ir nebandomė perkrikštyti ar uždaryti. Daug kartų sakiau žmonėms – jei čia nieko negauni, eik toliau. Mums labai svarbu sąmoningas ištikimumas bei kilni pagarba Dievui ir Jo Žodžiui. Taip, išsikėlus iš Marquette Parko, prasidėjo daug gyvesnis judėjimas pro mūsų duris.

– Lietuvių evangelikų bendruomenė Šiaurės Amerikoje nėra itin gausi – viena parapija Toronte ir dvi Čikagos apylinkėse. Tikinčiųjų skaičius mažėja ir tarp jūsų? Ar įsilieja „naujo kraujo”?

– Jei ne nelaimingi atsitikimai bei karai Europoje ir Lietuvoje, tokios parapijos Šiaurės Amerikoje net ne-

būtų atsiradusios. Viskas gyvenime keičiasi. Taip, anksčiau parapijų ir vienetų buvo daugiau, jie buvo daugiausia sudaryti iš migrantų. „Naujo kraujo” atsiranda, jis skatina naujus pasikeitimus parapijų gyvenime.

– Kartais Tėviškėje pamaldos vyksta dviem kalbom. Ar mišrios šeimos noriai dalyvauja jūsų parapijos veikloje? Ar anglų kalba padeda pritraukti naujų parapijiečių?

– Vienu metu taip buvo, bet išaiškėjo, kad netgi sunkiau suprantantys lietuviškai nori geriau girdėti lietuvių kalbą nei anglų. Kaip minėjau, mes, dinamiška ir demokratiška bendruomenė, darome pakeitimus pagal aplinkybes. Štai atsiradus poreikiui ketvirtadieniais nuo 6 val. vakaro prasidėjo krikščioniškos muzikos – maldos – meditacijos vakarai, kur suteikiama aplinka žmogui patyrinėti save ir santykius su Dievu krikščioniškos dvasios aplinkoje.

– Toks dinamiškas, visada besišypsantis pastorius Liudas Miliuskas, ko gero, prisimena ir anekdotinių atvejų iš savo dešimtmečio Tėviškėje?

– Aišku... Štai liūdnam anekdotiška situacija buvo, kai aš pirmą kartą vie-

šai per parapijos susirinkimą pasakiau, kad turime išsikelti iš Marquette Parko, jei norime išlikti. Viena moteris mane iškoliojo ir išreiškė savo nuomonę, kad ši apylinkė yra labai saugi ir aš kalbu nesąmones. Kaip tik tuo metu kažkas pavogė jos mašiną (per parapijos istoriją tik dvi mašinos buvo pavogtos prie mūsų bažnyčios Marquette Parke)...

– O nostalgija gimtinei nekamuoja?

– Jei pajausiu tuo keistu vidiniu jausmu, kurį jaučiu nuo vaikystės, kad reikia grįžti į Lietuvą, be jokių problemų taip ir padarysiu. Jei šiuo metu esu čia, vadinasi taip ir turi būti.

– Atrodo, kad Tu gyveni kitiems, tačiau nejaugi Liudas Miliuskas neturi savo asmeninio gyvenimo – ar tai būtų draugai, geltonplaukė mėlynakė, ar „angelė sargė”?

– Papasakosiu dar vieną anekdotą. Kai vieno socialinio tinklo draugų ratas artėjo prie tūkstančio, juokais pagalvojau – užkalbinsiu # 1000. Ir šai dieną du nauji draugai pasiprašė registracijos: # 999 vardu „Džiaukis Gyvenimu” ir # 1000 vardu „Angelas Sargas”. Turiu ir nuotrauką, nes negalėjau patikėti! Atrodo, esu geros rankose!

Malonu įsiamžinti su LR prezidentu Valdu ir Alma Adamkais Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Asmeninio archyvo nuotraukos

We're family with Bruno's Lithuanian Bakery

Chicago Carpet Center Inc.
A trusted company since 1967

Servicing All Flooring Needs
Commercial & Residential
From Little Company of Mary Hospital
to your neighbors down the street!

Huge Inventory
Hundreds of Colors & Styles
In stock rolls & roll ends
Reasonable Prices
with installation
Fully Licensed
& Insured

Ask for Linda – the owner
M-F 9 - 5 - Sat by appointment

Chicagocarpet1550@sbcglobal.net
www.chicagocarpetinc.com

**Hunza Bread
Health Bread
Rye of all kinds
Bacon Buns**

Visit us or call us to
find a store near you!

3341 S Lituanica Ave
Chicago, IL 60608
Bridgeport – 773-254-6376

MANO VIRTUVĖ

Rudeninis obuolių pyragas

Šį kartą dalinuosi savo mėgstamiausio rudeninio obuolių pyrago receptu. Jam labiausiai tinka antaniniai arba panašios rūšies obuoliai (nelabai cukringi). Su kitos rūšies obuoliais irgi skanu, bet ne taip!

Tešlai reikės:

- 200 g (7 oz) sviesto (minkšto)
- 1 puodelio cukraus
- 3 kiaušinių
- 1,5 puodelio miltų
- 1 kupino arbatinio šaukštelio kepimo miltelių
- 2 šaukštų grietinės
- 1 citrinos nutarkuotos geltonos žievelės
- druskos

Įdarui:

- 10 obuolių
- 10 arbatinių (kupinų, jei obuoliai rūgštūs) šaukštelių medaus
- 6-8 šakelių šviežių čobrelių

Sviestą su cukrumi išsukti iki putrumo, įmušti vieną kiaušinį, išmaišai, įmušti kitą kiaušinį – vėl išmaišai, tuomet trečią – vėl viską gerai išmaišai. Įdėjus 2 šaukštus grietinės tešlą reikia išplakti ir suberti tarkuotą citrinos žievelę.

Į 1/2 puodelio miltų sumaišyti su žiupsneliu druskos ir kepimo milteliais, persijoti ir po truputį įplakti į tešlą. Tešla pasidarys tiršta.

Obuolius nulupti, išimti sėklides ir supjaustyti į 8 dalis.

Į gilią keptuvę dėti 1 valgomą šaukštą sviesto, medų ir suberti čobreliai (juos galima susmulkinti). Kai padažas užkais, suberti obuolius ir kaitinti ant vidutinės ugnies vis pamaišant, kol obuoliai suminkštėja, (tik nereikia perkaitinti).

Kepimo formą (28 cm arba 11 colių skersmens) su nuimamu šonu iš-

loti kepimo popieriumi, kraštus ištepti sviestu. Formą apgaubti 2 sluoksniais folijos (kad kepant orkaitėje neišvarvėtų skystis). Sudėti obuolius, užpilti susidariusiu sirupu – obuoliai turi pilnai uždengti formos dugną.

Ant viršaus užpilti tešlą, gražiai išlyginti, kad ji uždengtų visus obuolius ir kepti iki 180 C (350 F) įkaitintoje orkaitėje apie 35–40 minučių. Norint patikrinti, ar pyragas iškepęs, reikia įsmeigti medinį smeigtuką – ištrauktas pagaliukas turi būti sausas.

Išėmus iš orkaitės leisti pyragui ataušti, tuomet atidaryti formos šoną, uždėti ant formos lygią lėkštę ar lentelę ir apversti. Nuimti formos kraštą ir atsargiai nulupti kepimo popierių. Pyrago vaizdas, skonis ir kvapas – puikus.

Tad skanaus!

Jūsų Indrė

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius ar vyresnio amžiaus žmones. Galite siūlyti ir kitus darbus. Legalūs dokumentai. Vairuoja automobilį. Tel. 773-254-8850.

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu arba gali išleisti atostogų, arba pakeisti. Tel. 630-670-0813.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-615-5235.

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, ieško darbo. Gali dirbti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. Tel. 773-330-0092.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. Tel. 708-691-6996

A † A
PETRAS STEPONAVIČIUS

Mirė 2015 m. spalio 19 d., Brookfield, IL.
Gimė 1940 m. birželio 12 d., Lietuvoje, Mažeikių rajone, Ketūnų kaime.

Gyveno Brookfield, IL.
Nuliūdę liko: žmona Apolonija Matkevičiūtė; sūnus Rocky Stevens su žmona Indre; sūnus Matas Steponavičius su žmona Renata; sūnus Justinas Steponavičius; sūnėnas Paulius Steponavičius bei kiti giminės.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, spalio 23 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave, (arti Derby Rd.), Lemont.

Šv. Mišios už a. a. Petrą bus aukojamos sekmadienį, spalio 25 d. 11 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 2700 W. 69th St., Chicago (Marquette Park). Velionis bus laidojamas Lietuvoje.

Vietoje gėlių prašom aukoti „Saulutei”.
Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir šv. Mišiose.

Giliai liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Mūsų brangiam bičiuliui

A † A
VLADUI BARIUI

išėjus Amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai ROŽEI, dukrai ALDONAI, sūnui EDŽIUI, jų šeimoms bei artimiesiems JAV ir Lietuvoje.

Dalia Augūnienė
Ona Baranauskienė
Liucija Beržinskienė
Birutė Čiurienė
Vytas ir Silvija Daugirdai
Eglė ir Vytas Dudėnai
Anelė Kazlauskaitė
Regina Lagūnienė
Vita ir Vidmantas Matusaičiai
Povilas Manomaitis
Audronė Mėlinis
Jūratė Miklienė
Roma Mildažienė
Bronė ir Vytas Pauliai
Ona Rušenienė
Gražina ir Jonas Stankūnai
Alicija Solienė
Gražina Vilčinskienė
Rimgailė Zotovienė

Palm Beach, FL

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo” laikraštį.
Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Spalio 25 d., sekmadienį, po lietuviškų** šv. Mišių, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės valdyba ruošia pietus. JAV LB Tarybos narys Jonas Platakis pasidalins savo įspūdžiais ir naujienomis iš Clevelande vykusios Tarybos sesijos. Taip pat paminėsime Lietuvos istorijos mylėtojų ir ieškotojų klubo veiklos 5 metų sukaktį ir pasižiūrėsime filmą „Karalių kriptos atradimas, Vytauto Didžiojo palaikų nuslėpimas“. Lapkričio 1 d., sekmadienį, per šv. Mišias paminėsime Visų Šventųjų dieną ir Vėlines.

■ **Spalio 25 d., sekmadienį, organizacija** „Vaiko vartai į mokslą“ kviečia visus rėmėjus į tradicinius lėšų telkimo „Derliaus pietūs“ Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL). Pradžią – 12:30 val. p. p. Matysite trumpą meninę programą, sužinosite apie organizacijos remiamus dienos centrus Lietuvoje, kuriuos lanko rizikos grupės šeimų vaikai. Stalus ir vietas galima užsisakyti tel. 630-243-1089 (Rūta Šmulskienė arba el. paštu: r.l.smulks.tys@sbcglobal.net) ir tel. 630-243-1228 (Rita Vencloviene) arba el. paštu: venclovas@comcast.net).

Karpinių seminaras, kurį ves žinoma karpinių meistrė iš Lietuvos **Ona Surdokienė**, vyks **Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre š. m. spalio 24 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Karpinių parodos autorė papasakos apie savo kūrybą ir pamokins, kaip pasidaryti gražų karpinį ateinančioms Kalėdoms. **Prašome atsinešti žirkutes karpymui.** Vietų skaičius ribotas, tad norinčius dalyvauti užsiėmimo prašome registruotis **tel. 708-296-3192** arba el. paštu: **laimaa@hotmail.com**

Koncertas „Lietuviškos muzikos karpiniai“ Čikagoje

Čiurlionio styginio kvartetas:

Jonas Tankevičius (I smuikas), Darius Dikšaitis (II smuikas),
Gediminas Dačinskas (altas), Saulius Lipčius (violončelė)
Remigijus Rančys – pučiamieji
Rita Mačiliūnaitė-Dočkuvienė – vokalas

Lapkričio 13 d., penktadienį, 7 val. v.
Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave.

Lapkričio 15 d., sekmadienį, 1 val. p. p.
Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje
6812 Washtenaw Ave.

Lietuvių Fondas kviečia narius, aukotojus, bičiulius į metinį pokylį **„Rudens spalvų garsai“**, kuris **š. m. lapkričio 7 d. vyks Pasaulio lietuvių centro Pokylių salėje** (14911 S. 127th St., Lemont, IL 60439)

Maloniai pabendrausite su specialiai į LF pokylį atvyksiančiu Lietuvos Respublikos ambasadoriumi JAV ir Meksikai **Rolandu Kriščiūnu**, mėgausitės LF stipendininko pianisto **Edvino Minkštimo** grojimu, susitiksime su draugais.

Kokteiliai – 5:30 val. p. p.; koncertas – 6:30 val. v.; šventinė vakarienė – 7:30 val. v. Šokiams gros Rasa ir Jeronimas. Norinčius gauti daugiau informacijos ar pageidaujančius užsisakyti vietas kviečiame apsilankyti svetainėje www.lietuviufondas.org arba paskambinti tel. **630-257-1616**.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank,** 2212 West Cermak Road. **Tel. (773) 847-7747**

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

<http://draugokalendarius.org>

www.draugas.org

PRISIMINKIME mūsų muzikos veteranus – čikagiečius

Daugelis skaitytojų teiraujasi – kada gi vėl į jaukias, kamerines „Draugo“ patalpas sugrįš jau pamiltos kultūrinės vakaronės? Ilgai nedvejojame – dvasinių vertybių ištroškusius kviečiame atvykti

spalio 30 d., penktadienį, 7:30 val. vak.
į vakaronę-susitikimą „Draugo“ redakcijoje

4545 West 63 gatvėje Čikagoje

Vakaronės metu prisiminsime tuos, kurie paliko neišdildomą pėdsaką Čikagos lietuvių muzikiniame gyvenime – kompozitorius, operos solistus, chorvedžius, pianistus, estrados atlikėjus. Kai kurie jų dalyvaus asmeniškai, apie kitus prabils jų šeimų nariai, bičiuliai ar mokiniai.

Vakaronėje dalyvaus ir garbinga viešnia iš Klaipėdos – muzikologė **Danutė Petrauskaitė**.

„Draugo“ kieme galėsite saugiai pasistatyti automobilius.

**Visus lietuvius kviečiame
gausiai dalyvauti!**

Seselė Virginia Gapsis, SSC, Šv. Kazimiero seselių vienuolyno bažnyčioje 2014-tų metų Vėlinių pamaldų metu prie mirusiųjų nuotraukų padeda žvakele.

Lapkričio 7 d., šeštadienį, 9:30 val. r. Šv. Kazimiero seselių vienuolyno koplyčioje, 2601 W. Marquette Road, Čikagoje, vyks Vėlinių pamaldos. Kartu su mirusiųjų prisiminimu ir pagerbimu bus meldžiama, kad Garbingoji Dievo Tarnaitė Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišias atnašaus Šv. Barnabo bažnyčios klebonas kun. William Malloy. Prieš Mišių pradžią, nuo 8:45 val. r., bus skaitomi mirusiųjų vardai. Šventovėje bus išstatytos ir mirusiųjų nuotraukos (Mišių dalyviai gali savo mirusiųjų artimųjų nuotraukas atnešti į vienuolyno koplyčią pamaldų rytą, o mirusiųjų artimųjų vardus seselėms kazimierietėms prašoma pranešti iki spalio 28 d.). Po šv. Mišių bus vaišės ir pabendravimas vienuolyno salėje. Visi kviečiami. Daugiau informacijos **tel. 773-349-8064**.

Č. Senkevičiaus vedamųjų rinkinys „DVYLIKA METŲ“

Gerą vedamąjį parašyti yra nelengva. Turiningus, apmąstytus, gražia kalba parašytus vedamuosius sukurti gali tik retas talentas. Toks talentas yra Česlovas Senkevičius, per ketvirtį amžiaus „Tėviškės žiburiams“ parašęs daugiau kaip 1 200 vedamųjų.

Pirmoji Č. Senkevičiaus vedamųjų rinktinė „Penki taškai...“ pasirodė 2004 metais. Geriausi pastarųjų dvylikos metų vedamieji sugulė į knygą „Dvylika metų“ – kiekvieniems metams autorius atrinko po šešis straipsnius. Knygą išleido Pasvalio Mariaus Katiliškio biblioteka ir leidykla „Naujasis lankas“. Pasvalys – Česlovo Senkevičiaus gimtinė. Autorius nebijo kandaus žodžio, bet juk tokie ir turėtų būti vedamieji – taiklūs ir kartais kandūs.

Rinktinę „Dvylika metų“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.